

ΕΥΕΛΙΟΤΕΡΑ ΙΜΠΕΡΑΤΩΡΣΚΑΓΕ
24 ΑΥΓ. 1907
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ΄.

ΑΡΙΘ. 32

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετ' ἰτίαι ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φράγῃ χρυσᾷ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

+ Ὁ Στρωμνίτης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
+ Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
+ Ὁ ἀρχιγραμματ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διαμαρτυρίαι Κουτσοβλάχων — Ἡ διαρρήθμις τῶν ἐν
Ρωσίᾳ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων — Ἐκκλησιαστικά χρο-
νικά — Τὸ πρωτεῖον τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Πάπα.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ ΚΟΥΤΣΟΒΛΑΧΩΝ

Ἐξακολουθοῦσιν ἀδιαλείπτως καταφθάνουσαι
εἰς τὰ Πατριαρχεῖα αἱ διαμαρτυρίαι τῶν Κου-
τσουβλαχικῶν Κοινοτήτων, αἱ ἀναιροῦσαι καὶ
ἀνατρέπουσαι τὰς θεωρίας καὶ ἀξιώσεις τῆς ρου-
μανικῆς προπαγάνδας. Τετρακτὺν τούτων, τῆς
πόλεως Μοναστηρίου καὶ τῶν περὶ αὐτὴν Κουτσου-
βλαχικῶν Κοινοτήτων Μεγαρόβου, Τυρνόβου καὶ
Νιζοπόλεως καταχωρίζομεν ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ.

Ἐκ τούτων διατρανοῦται ὅτι ἡ πόλις τοῦ Μο-
ναστηρίου, ἡ θεωρουμένη ὡς ἡ ἀκρόπολις καὶ ἡ
κεντρικὴ ἐστία τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας, εἶναι
ἀκριβῶς ἡ μὴ ἀπαυδῶσα νὰ διαμαρτύρηται, κατ'
ἐπανάληψιν, ἐνώπιον τῶν Πατριαρχείων, ἐνώπιον
τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, ἐνώπιον τῶν
αὐτόσε ἀντιπροσώπων τῶν Δυνάμεων, ἐνώπιον

αὐτοῦ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δημοσίου, κατὰ τῶν ἀξιώ-
σεων καὶ ἐνεργειῶν τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας
καὶ νὰ ἀποκρούῃ ταύτην, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν
περὶ αὐτὴν τῶν Κουτσουβλαχικῶν Κοινοτήτων
ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι συνηνωμένων αὐτῇ, διὰ
γλώσσης καὶ ὕφους τῶν ὁποίων τὸ ἄκρως δριμύ
καὶ καυστικὸν ἡμεῖς πρῶτοι ἀναγνωρίζομεν, καθὰ
ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως, τῆς γενομένης παρ' ἡμῶν,
ἐνίων ἐκφράσεων δι' ἀποσιωπητικῶν ἐμφαίνεται.

Ἄλλ' ἄραγε ἡ γλῶσσα καὶ τὸ ὕφος τοῦτο, δὲν
δικαιολογοῦνται, πλέον ἢ ἐπαρκῶς, ἐκ τῆς ψυχο-
λογικῆς καταστάσεως λαοῦ, τιτρωσχομένου εἰς τὰ
ιερῶτατα καὶ βλέποντος ἑαυτὸν ἐπαπειλούμενον
ἐν αὐτῇ τῇ ἐθνικῇ του ὑπάρξει καὶ συνειδήσει ὑπὸ
ξένων καὶ ἐπηλύδων, ἐπιδιωκόντων, διὰ μέσων
ἅπερ αἱ διέπουσαι τὰς συγχρόνους πεπολιτισμένας
κοινωνίας ἀρχαὶ καὶ ἡ ἡθικὴ αὐστηρῶς καταδικά-
ζουσι, νὰ ἀποσπάσωσιν αὐτὸν, βιαίως, ἀπὸ τοῦ
προαιωνίου ἐθνικοῦ κορμοῦ, ἐκ τῶν ζωτικῶν χυμῶν
τοῦ ὁποίου ἠϋξύνθη καὶ ἐμεγαλύνθη καὶ ἐκαρπο-
φόρησεν, ὅπως τὸν χρησιμοποίησωσιν ἡμέραν τινα,
δίχην ἀγέλης ἀλόγων αὐτῶν, ὡς ἀντικείμενον

άνοσιων πολιτικῶν ἀνταλλαγῶν, ἀπὸ τοῦδε ἀνομολογουμένων; Καὶ τίς ἄλλος λαὸς, οἰασδήποτε πεπολιτισμένης φυλῆς, δὲν θὰ ἐτῆρει, οὐχὶ πλέον τὴν αὐτὴν, ἀλλ' ἀσυγκρίτως δριμυτέραν καὶ καυστικωτέραν γλῶσσαν ἐναντίον τῶν ὑπονομευτῶν καὶ ἐκβιαστῶν τῆς ἐθνικῆς αὐτοῦ ὑπάρξεως καὶ συνειδήσεως;

Ἐκθεσις μητροπολίτου Πελαγονείας.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Σήμερον λαβὼν ἐπισυνάπτω, ὦδε, τέσσαρας ἀναφορὰς τῶν βλαχοφώνων Κοινοτήτων τῆς ἐπαρχίας Πελαγονείας ὑπὸ στοιχεῖα Α. Β. Γ. καὶ Δ. διακηρυττουσῶν τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῶν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Μ. Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἐλληνικὸν Γένος, ἀποκηρυττουσῶν δὲ τὴν ρωμουνικὴν ἰδέαν καὶ προπαγάνδαν ὑπὸ στοιχεῖον δὲ Ε'. τετράδιον στατιστικῆς τῶν ρουμανιζουσῶν ψυχῶν τῶν αὐτῶν Κοινοτήτων καὶ τοῦ Περιπεπέ. . . .

Ἐν Φαναρίῳ, 26 Ἰουλίου 1907.

† Ὁ Πελαγονεὶας Ἰωακείμ.

Α'.

Διαμαρτυρία τῶν Κουτσοβλάχων κα- τοίκων τῆς πόλεως Μοναστηρίου.

Παναγιώτατε Δέσποτα,

Μετὰ λύπης παρατηροῦντες ὅτι ἐξακολουθεῖ ἔτι περὶ ἡμῶν τῶν λεγομένων Κουτσοβλάχων τῆς Μακεδονίας νὰ ὑπάρχῃ μεγάλη πλάνη καὶ προκατάληψις παρὰ τισὶ κύκλοις, οἵτινες, εἴτε ἐκούσια, εἴτε ἀκούσια ὄργανα πολιτικῶν βλέψεων καὶ ὑπολογισμῶν γινόμενοι, ἀμφισβητοῦσι τὴν ἐλληνικὴν ἡμῶν ἐθνικότητα καὶ συγχέουσιν ἡμᾶς πρὸς τοὺς Ρωμουνους κατοίκους τῶν πέραν τοῦ Ἰστροῦ χωρῶν, καὶ θεωροῦντες τὴν τοιαύτην διαστροφὴν τῆς ἀληθείας προσβάλλουσιν μὲν τὰ ἱερώτατα τῆς ψυχῆς ἡμῶν συναίσθηματα, βλάπτουσιν δὲ τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν δίκαια καὶ συμφέροντα, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσωμεν τῇ Ὑμ. Θειοτάτῃ Παναγιότητι τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἅμα δὲ νὰ ἐκδηλώσωμεν, ἅπαξ ἔτι, τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν, ἣτις ἐκπαλὶ συνδέει ἡμᾶς μετὰ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ μετὰ τοῦ τιμιμημένου ἐλληνικοῦ Γένους, εἰς ὃ, ὅπως πάντες οἱ ἄλλοι Ἕλλη-

νες, καυχώμεθα ὅτι ἀνήκομεν καὶ ἡμεῖς ψυχῇ τε καὶ σώματι.

Καὶ πρῶτον, ἀνάγκη νὰ γνωσθῇ ὅτι ρωμουνικὸν στοιχεῖον δὲν ὑπάρχει ἐν Μακεδονίᾳ· διότι, οἱ σποράδην οἰκοῦντες ἀνὰ τὴν χώραν ταύτην ὡς καὶ ἀνὰ τὴν Ἑπείρον καὶ Θεσσαλίαν κουτσοβλαχικοὶ πληθυσμοί, εἰς οὓς καὶ ἡμεῖς ἀνήκομεν, μεταχειρίζονται μὲν κατ' οἶκον γλωσσικὸν τι ἐλληνοβλαχικὸν ἰδίωμα ἐν ᾧ ἀπαντῶσι καὶ λέξεις προσομοιάζουσαι τῇ ρωμουνικῇ γλώσσῃ, ἀλλ' οὐδέποτε ἐνεκα τούτου ἀπληρώθησαν τὴν ἐλληνικὴν αὐτῶν συνείδησιν, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ ὑπὸ τῶν μεγαλομανῶν τῆς Ρουμανίας διπλωματῶν ἰδιοποιήσις αὐτῶν, διότι οὐδεμίαν πώποτε σχέσιν ἢ συμπάθειαν συνέδεσεν αὐτοὺς πρὸς τὴν Ρωμουνίαν· ἀπ' ἐναντίας δὲ, μεγίστην αἰσθάνονται βδελυγμίαν καὶ ἀπέχθειαν πρὸς λαὸν , λαὸν ἀσθενῆ λίαν ἔχοντα ἔννοιαν οἰκογενειακοῦ βίου καὶ οἰκογενειακῆς , ἣν ἡμεῖς περὶ πλείστου ποιούμεθα. Ἄν δέ που καὶ που ὑφίστανται εὐχάριστοι τινες ὁμάδες καταχρηστικῶς καλούμεναι ρωμουνικαὶ Κοινότητες καὶ ρωμουνικά σχολεῖα ἐν Μακεδονίᾳ, ταῦτα πάντα εἶναι δημιουργήματα καὶ θρέμματα τῆς ρωμουνικῆς κυβερνήσεως, ἣτις, εἴτε αὐταπάτην ἀξιοθρήνητον πάσχουσα, εἴτε εἰς πολιτικὴν καταχθόνιον ἐπιδιώκουσαν διαιρέσεις καὶ ταραχὰς ἐνδίδουσα, ἀμύθητα δαπανᾷ ποσὰ πρὸς δημιουργίαν τεχνητοῦ στοιχείου προωρισμένου νὰ παρεμβάλλῃ μὲν προσκόμματα εἰς τὴν εἰρηνικὴν δρᾶσιν καὶ πρόδοον ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς χώρας ταύτης, νὰ παράσχῃ δὲ πράγματα τῇ Σ. Αυτοκρατορικῇ Κυβερνήτει, ἥς πιστοὶ ὑπήκοοι ἐσμεν. Ἀλλὰ μάταιοι οἱ κόποι, μάταιαι αἱ θυσίαι τῶν ἑκατομμυρίων, ἅτινα θὰ ἠδύναντο σκοπιμώτερον καὶ φιλανθρωπότερον νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς κράτει κηκοδιμονούντων ἀγροτῶν Ρωμουνίων, τῶν ἐν κτηνωδίᾳ πρωτακούστῳ διατελούντων, πρὸ μικροῦ δ' ἔτι κινήσαντων τὴν φρίκην καὶ τὴν βδελυγμίαν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου διὰ τὰς τὴν ἀνθρωπότητα ἀτιμαζούσας αὐτῶν ἀγριότητας. Οὐχὶ ὁ ρωμουνικός, ἀλλὰ τοῦ κόσμου ὅλου ὁ χρυσὸς δὲν θὰ ἀρκέσῃ ποτέ νὰ ταράξῃ τὴν ἐλληνικὴν συνείδησιν πληθυσμοῦ νοήμονος, πληθυσμοῦ στερεῶς ἐχομένου τῶν πατρίων καὶ ἔχοντος πλήρη ἐπίγνωσιν τοῦ τε συμφέροντος καὶ τῆς ἀποστολῆς του. Ὅστις θέλει ἰδίῳις ὁμμασι περὶ τούτου νὰ πεισθῇ, ἅς ἐπισκεφθῇ, ἅπαξ μόνον, τὴν ἡμετέραν χώραν καὶ θὰ ἴδῃ τὰ πολυάριθμα ἡμῶν ἐλληνικά σχολεῖα καὶ τὰ ἄλλα εὐχγῇ καταστήματα, ἰδρυθέντα καὶ συντηρούμενα ἀνέκαθεν ἐκ τε τῶν προθύμων ἡμῶν συνδρομῶν καὶ τῶν γενναίων κληροδοτημάτων τῶν ἐν-

τῇ ξένῃ πλουτησάντων Κουτσοβλάχων συμπολιτῶν μας, θὰ ἴδῃ τὰς χιλιάδας τῶν μαθητῶν, τῶν εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα φοιτῶντων, ὧν οἱ γονεῖς ἐκ τοῦ ὑπερρήματος δαπανῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐλληνικῆς αὐτῶν ἐκπαίδευσως. Ἀπέναντι δὲ τούτων τί ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσιν οἱ ἐξωθεν ἐπιδρουεῖς μετὰ πεντήκοντα ὅλων ἐτῶν παντοειδεῖς ἐνεργείας καὶ ραδιουργίας καὶ ἀφειδῇ δαπάνην ἑκατομμυρίων; Δὲν εἶναι παντάπασιν ὑπερβολὴ ἂν εἴπωμεν ὅτι πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, γραμματεῖς καὶ διερμηνεῖς, γραφεῖς καὶ καθάσκηδες, μάγειροι καὶ θαλαμηπόλοι τῶν ρωμουνικῶν προξενείων, ἱερεῖς καὶ νεωκόροι, ἰατροὶ καὶ φαρμακοποιοί, διδάσκαλοι καὶ ἐπόπται, παιδονόμοι καὶ φύλακες τῶν ρωμουνικῶν σχολείων, ἀποτελοῦσιν ἀριθμὸν πολὺ ὑπέρτερον τῶν ὁπαδῶν τῆς ρωμουνικῆς ιδέας. Ὅποιοι δὲ οἱ ὁπαδοὶ οὗτοι τοῦ ρωμουισμού; οὐδὲν ἄλλο ἢ κοινωνικὰ νευρία, ἄνθρωποι οἰκονομικῶς ἐκπεπτωκότες καὶ τὴν καρδίαν πεπωρωμένοι, πτωχοὶ οἰκογενειάρχαι, οἷτινες, μὴ εὐρίσκοντες ἄλλον πόρον ζωῆς, πωλοῦσιν, ἀντὶ χρημάτων, τὰς συνειδήσεις των, ἢ πρὰ δίδουσι τὰ τέκνα των εἰς τὴν ρωμουνικὴν προπαγάνδαν, ἢ αὐτῶν καὶ ἐκπαιδεύσῃ αὐτὰ δωρεάν καὶ αὐξήσῃ οὕτω τὰς τάξεις τῶν ἐν τῇ Ρωμανίᾳ καὶ ἐνταῦθα κληρικών καὶ φωνασκῶν, τῶν ἐκμυζώντων τοὺς ἰδρώτας τοῦ δυστυχοῦς ρωμουνικοῦ λαοῦ.

Ἡμεῖς δ' ὅμως οἱ Κουτσόβλαχοι, πληρεστάτην ἔχοντες συνείδησιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν καταγωγῆς, οὐδένα δὲ συγγενικὸν ἢ ἄλλον δεσμὸν ἀνγκυρίζοντες μετὰ τῶν Ρωμούνων κατοίκων τῆς παριστρίου χώρας, στεντορεῖα, καὶ αὐθις, τῇ φωνῇ διακηρύττομεν καὶ διὰ μυριοστὴν φορὰν ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι εἴμεθα γνήσιοι Ἕλληνες κατ' οὐδὲν διαφέροντες τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἢ κατὰ τοῦτο ἴσως μόνον, ὅτι μισοῦμεν καὶ ὑπεχθνόμεθα, πλείοτερον ἐκείνων, τοὺς Ρωμούνους, τοὺς πειρωμένους διὰ χρημάτων καὶ παντοίων ἄλλων ἀνηθίκων μέσων νὰ διαφθείρωσι συνειδήσεις. Συνδεδεμένοι ἀπὸ αἰῶνων μεθ' ὅλων τῶν ἄλλων ἀδελφῶν ἡμῶν Ἑλλήνων διὰ κοινῶν παρὰδόσεων καὶ πόθων, διὰ κοινῶν παθημάτων καὶ ἐλπίδων, ἀπαράλλακτα ὡς ἐκεῖνοι ἀγωνισθέντες καὶ μοχθήσαντες ὑπὲρ προαγωγῆς τῶν τοῦ Γένους ἡμῶν πραγμάτων, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπομεν, ἢ εἰς τὴν ἐν συμπνοίᾳ καὶ ἀγάπῃ εἰρηνικὴν ἡμῶν συμβίωσιν καὶ εἰς τὴν διὰ τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων ἐλευθέραν ἡμῶν ἀνάπτυξιν. Οὐδεὶς πλοῦτος, οὐδεμία δύναμις θ' ἀποσπάσῃ ποτὲ ἡμᾶς, οὔτε ἀπὸ τῶν ἀγκυλῶν τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἥτις πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐγαλούχησε καὶ ἐξέθρεψεν ἡμᾶς πνευματικῶς, οὔτε ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου ἐλληνικοῦ Γένους,

εἰς οὗ τὴν ἀνάδειξιν καὶ προαγωγὴν εἰργάσθημεν καὶ θέλομεν ἐργασθῇ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνθέρμου ζήλου, μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπαρχμύλλου αὐταπαρνήσεως, ἥτις διακρίνει τὰ ἀπανταχοῦ γῆς ἐσκορπισμένα εὐγενῆ καὶ μεγαλόφρονα αὐτοῦ τέκνα.

Τοιαῦτα φρονοῦντες, Παναγιώτατε, μετὰ ψυχικῆς ὁδύνης καὶ ἀγανακτήσεως ἀκούομεν ἀπὸ τινος κυκλοφορούσας φήμας ὅτι πρόκειται, δῆθεν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὑπεῖκον εἰς διπλωματικὰς πιέσεις, νὰ ἐνδώσῃ πως εἰς τὰς ρωμουνικὰς ἀξιώσεις. Καίπερ δὲ ἀδυνατοῦντες νὰ πιστεῦσωμεν ὅτι ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἐκκλησία ἐπὶ τοσοῦτον ἐπελάθετο τῆς θείας αὐτῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος, ὥστε νὰ λιποψυχῇ πρὸ τῶν κοσμικῶν πιέσεων καὶ ἐπηρεῶν, ὅμως, καθήκον ἡγούμεθα νὰ δηλώσωμεν εὐσεβᾶτως τῇ Ὑμετέρᾳ Θειοτάτῃ Παναγιότητι, ὅτι ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἀπὸ αἰῶνων Μήτηρ ἡμῶν καὶ τροφὸς ὑπάρχουσα, δικαιούται μὲν ν' ἀπαιτῇ παρ' ἡμῶν πᾶσαν θυσίαν καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ζῶν, ἀλλὰ δὲν δικαιούται νὰ πωλῇ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν συνείδησιν, ἥς ἐτάχθη φύλαξ καὶ φρουρός. Ἐὰν ἀπώλεσε τὸ σθένος ὅπερ πᾶς φιλόστοργος μήτηρ ἔχει νὰ προτάσῃ τὰ ἴδια στήθη κατὰ τῶν ἀπειλούντων νὰ σπαράξωσι τὰ τέκνα αὐτῆς θηρίων, ὥς εἶπερ τοῦλάχιστον εἰς τοὺς πολιτικούς θηριοτρόφους, ὅτι ἡμεῖς τὰ τέκνα τῆς δὲν εἴμεθα πλέον νήπια, ὥστε νὰ ἐξαρτῶμεν τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ὑπαρξίν ἐξ αὐτῶν ἢ ἐξ ἄλλων οἰωνδήποτε ἰσχυρῶν τῆς γῆς. Παρῆλθον ἀνεπιστρεπτεῖ οἱ χρόνοι, καὶ οὗς «μεγάλοι ἔμποροι πωλοῦσαν τὰ ἔθνη σὰν κοπάδια».

Βαπτισθέντες εἰς τὴν προγονικὴν κολυμβήθραν, εἰς τὰ νάματα τῆς ἀθανάτου ἐλληνικῆς παιδείας ἠνδρώθημεν ἀρκούντως, ὥστε νὰ μὴ ἔχωμεν πλέον ἀνάγκην τῆς ἐν τοιοῦτοις ζητήμασι ποδηγετήσεως τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, μηδὲ νὰ πτωόμεθα πρὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ὅσαδήποτε ἐκβιαστικὰ μέσα καὶ ἂν τεθῶσιν ὑπ' αὐτῶν εἰς ἐνέργειαν· δύνανται οὗτοι νὰ ἀφαιρέσωσι τὰς περιουσίας μας, τὰ ἱερά μας, τὴν ζωὴν μας αὐτήν, ἀλλ' ἐν μόνον δὲν δύνανται, τὴν ἐλληνικὴν ψυχὴν μας, περὶ ἧς κυρίως πρόκειται ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει. Ἄς μὴ ματαιοπονώσι λοιπὸν, διότι ἡμεῖς οἱ Κουτσόβλαχοι ἐμμένομεν ἀκράδαντοι ἐν τῇ πίστει καὶ ἐν τῷ ἐθνισμῷ τῶν πατέρων μας, οὐδέποτε δὲ θὰ ὑποκύψωμεν «οὐδ' ἂν πλείω τῶν νῦν παρόντων ἢ τῶν πολλῶν καὶ μεγάλων διπλωματῶν δύναμις ὥσπερ παιδὰς ἡμᾶς μορμολόττηται, δεσμοὺς καὶ θανάτους ἐπιπέμπουσιν καὶ χρημάτων ἀφαιρέσεις».

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενοι εὐλαβῶς τὴν ἁγίαν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος δεξιάν καὶ ἐξαί-

τούμενοι τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας Αὐτῆς διατελοῦμεν ἑσσεῖ

τέκνα ἐν Κυρίῳ πιστὰ καὶ πειθήνια

Ἐν Μοναστηρίῳ, τῇ 5 Ἰουνίου 1907.

Οἱ Κουτσόβλαχοι

κάτοικοι τῆς πόλεως Μοναστηρίου.

Ἐπονται ἡ σφραγὶς καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μελῶν τῆς Κοινοτικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ χιλίων τετρακοσίων εἴκοσι καὶ πέντε πολιτῶν οἰκογενειάρχων δεόντως κεκυρωμέναι.

Β'.

Διαμαρτυρία τῶν Κουτσόβλαχων κατοίκων τῆς Κοινότητος Μεγαρόδου.

Παναγιώτατε.

Χαρὰν ἐνδόμυχον καὶ ἄμετρον ἀνακούφισιν ἡσθάνθημεν οἱ ὑποσημειούμενοι κάτοικοι τῆς κωμοπόλεως Μεγαρόδου, ἀναγνώσαντες εἰς συνεχῆ φύλλα τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τὰς δημοσιευομένας διαμαρτυρίας πολλῶν ἀδελφῶν Κουτσόβλαχικῶν Κοινοτήτων κατὰ τῆς Ρωμουνικῆς προπαγάνδας, καὶ ὁμολογίας πίστεως ἀσαλεύτου πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὸ τετιμημένον Ἑλληνικὸν γένος μας. Εἰς τὰς διαμαρτυρίας καὶ ὁμολογίας ταύτας καὶ ἡ ἡμετέρα Κοινότης—καίτοι δι' ἔργων ἀπέδειξε καὶ ἀποδεικνύει τὴν καταγωγὴν καὶ τὸν ἐθνισμὸν της, ἀφοῦ ἡ Ρωμουνικὴ Προπαγάνδα δὲν ἡδυνήθη οὐδὲ μίαν καὶ οἰκογένειαν πραγματικὴν μέχρι τοῦδε ν' ἀποσπᾷ—θεωρεῖ ἱερὸν καθήκον νὰ συνενώσῃ μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν καὶ τὰς ἰδικάς της, ἵνα οὕτω κοινῇ βοῇ δυνηθῶμεν νὰ φιμώσωμεν ἐπὶ τέλους τὰ ἐκεῖνα στόματα τῶν πέραν τοῦ Δουνάβεως Ρωμούνων, οἵτινες ἀξιοῦσι νὰ παίζωσιν εἰς βάρος μας πρόσωπον ἀδελφοῦ καὶ προστάτου.

Διακηρύττομεν ὅθεν, Παναγιώτατε, ὅτι οὐδὲν κοινὸν ἔχομεν μετὰ τοὺς Ρωμούνους τοῦ Δουνάβεως. Τὸ γλωσσικὸν Κουτσόβλαχικὸν ἰδίωμα, τοῦ ὁποίου κάμνωμεν χρῆσιν εἰς πολὺ στενὰς οἰκογενειακάς σχέσεις, ἀποτελεῖται ἐξ εὐκρίθμων λέξεων Λατινικῆς καταγωγῆς καὶ ἄλλων, Ἑλληνικῆς, Τουρκικῆς καὶ Ἀλβανικῆς, εἶνε δὲ τόσον πτωχόν, ὥστε δι' αὐτοῦ ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν ὑψηλοτέρας ἐννοίας, διὰ τὰς ὁποίας μεταχειριζόμεθα πάντοτε τὴν Ἑλληνικὴν, γνωρίζοντες αὐτὴν καλῶς, ὥς καὶ οἱ Ἑλληνοφῶνοι ἀδελφοὶ ἡμῶν, καὶ ἀνέκαθεν ἐν αὐτῇ ἐκπαιδευόμενοι καὶ ἀναπτυσσόμενοι πνευματικῶς. Τὴν γλῶσσαν τῶν Ρωμούνων τοῦ Δουνάβεως ἐννοοῦμεν ὅσον καὶ τὴν Ἰταλικὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν ἢ καὶ ἄλλην ἔχουσιν λέξεις Λατινικῆς κατα-

γωγῆς. Διὰ τοῦτο νὰ μὴ μᾶς ἀντιπαραστήνται καὶ οἱ Ἰταλοὶ καὶ οἱ Γάλλοι καὶ νὰ μὴ ἔχωσι τὰς αὐτὰς δι' ἡμᾶς ἀπαιτήσεις, ἀφοῦ αἱ σοφαὶ κεφαλαὶ τῶν Ρωμούνων πολιτικῶν ἐν τῇ γλώσσῃ εὐρίσκουσι τὸ ἐνιαῖον τῆς φυλῆς ἡμῶν καὶ αὐτῶν;

Ἄλλ' ἡ γλῶσσα μόνον δὲν διακρίνει ἕνα λαόν. Ἐχομεν ἄλλας ἀρετὰς χαρακτηριστικὰς, τὰς ἑλληνικάς ἀρετὰς, διὰ τῶν ὁποίων διακρινόμεθα ἀπὸ τῶν Ρωμούνων τοῦ Δουνάβεως, ὥς οἱ ἀδάμκντες ἀπὸ τὰ κοινὰ λιθάρι, καὶ οὔτε καταδεχόμεθα καὶ νὰ παραβληθῶμεν μετὰ αὐτοῦς. Ἐχομεν τὴν φιλοπατρίαν ζωηρῶς ἐγκεχαρμαμένην εἰς τὰς καρδίας μας, ὥς γνήσιοι Ἕλληνες, αἱ δὲ πρὸς τὸ γένος ἡμῶν θυσιᾶι ὀλικάαι τε καὶ ἠθικάαι διαλάμπουσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Εἴμεθα λαὸς ὑπερήφανος διὰ τὴν καταγωγὴν του, μετὰ ἀνεξαρτησίαν φρονήματος, ἀσχολούμενοι εἰς σοβὰ καὶ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα, καὶ οὐχὶ δουλοπάροικοι καὶ ἐλῶτες, ὥς οἱ Ρωμῶνοι χωρικοί. Τὰ ἔθνη μας εἶνε τίμια καὶ αὐστηρὰ καὶ οὐχὶ διεφθαρμένα καὶ ἐκλελυμένα ὥς ἐν Ρουμανίᾳ, ἡ δὲ οἰκογενειακὴ τιμὴ φυλάσσεται ὥς πανταχοῦ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κόσμῳ. Τὰ ἔθνη τῶν γάμων, τῶν πανηγύρεων, τῶν ἐορτῶν, οἱ χοροὶ καὶ τὰ δημόδια ἄσματα μας, τὰ παιγνίδια εἶνε πάντα γνήσιος Ἑλληνικά.

Δὲν ἀποτελοῦμεν δὲ χωριστὴν ὁμάδα ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους, ὥς πολλοὶ πλανῶνται, ἀλλ' εἴμεθα μέλη ἀναπόσπαστα αὐτοῦ καὶ καλούμεθα Βλάχοι, ὥς καλοῦνται ὅλοι οἱ ὀρεινοὶ κάτοικοι τῆς Ἑλληνικῆς χώρας, εἴτε τὴν Ἑλληνικὴν, εἴτε τὴν Κουτσόβλαχικὴν εἴτε ἄλλην τινὰ γλῶσσαν λαλοῦσι.

Τέλος οἱ πόθοι μας, τὰ αἰσθήματά μας, αἱ βλέψεις, αἱ ἰδέαι καὶ αὐτὸ τὸ συμφέρον ἀκόμη—ἀν ἐπιτρέπῃται εἰς τοιαῦτα ἱερὰ ζητήματα καὶ αὐτὸ νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν—εἶνε συνταυτισμένα καὶ συγκεχωνευμένα ἀπὸ αἰῶνων ἥδη μετὰ τῶν Ἑλληνοφόνων ἀδελφῶν μας.

Τί λοιπὸν θέλουσι καὶ μᾶς ταραττοῦσιν οἱ τῆς Ρωμουνίας πολιτικοί; Τί μᾶς ὑπόσχονται καὶ τί μᾶς προσφέρουσιν; Προστασίαν! Ἄλλ' ἡμεῖς ζῶμεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως τοῦ φιλολάου ἡμῶν Κυριάρχου Σουλτάν Ἀβδοῦλ Χαμητ Χάν ἐλευθεροὶ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν θρησκευτικῶν ἡμῶν καθηκόντων, ἐλευθεροὶ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν ἐργασιῶν μας, ἐλευθεροὶ διὰ πᾶσαν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν μας, προστατευόμενοι παντοῦ καὶ πάντοτε. Ρωμουνικαὶ Ἐκκλησίαι! Ἄλλ' εἴμεθα εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας τῶν πατέρων μας, ὑπὸ τὴν σκέπην ἑνὸς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, καὶ ἔχομεν τὸ μοναδικὸν ὥς Ἕλληνες εὐτύχημα νὰ ἀκούωμεν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον εἰς τὴν θεόπνευστον γλῶσσαν, ἐν ᾗ ἐγρά-

φη· καὶ ν' ἀπαρνηθῶμεν ταῦτα προστρέχοντες εἰς τὰς προτροπὰς τῶν ἀφελῶν Ρωμούνων τοῦ Δουνάβεως; Πόσον μωρῶς πλανῶνται! Μᾶς ὑπόσχονται ἀκόμη καὶ τῇ Ρωμουνικῇ γλῶσσᾳ! Θέλουσι λοιπὸν ν' ἀνταλλάξωμεν τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσᾳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Σχολείων μας, τὴν ἀθάνατον γλῶσσᾳ, διὰ τὴν ὁποῖαν καυχᾶται πᾶς ξένος γνωρίζων αὐτήν, μὲ τὴν πεζὴν, τὴν κακὴν καὶ ἀκατάρτιστον εἰσέτι Ρωμουνικὴν; Τί γελοῖαι ἀπαιτήσεις! Ἀλλὰ τοὺς διαβεβαιούμεν, πολλὴν θυμὴν καὶ ἰσχύος θὰ μᾶς προυξέουν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν αὐτῶν, ἐὰν τὰ μέσα δι' ὧν διενεργούσιν αὐτὰς ᾖσαν ὅπως εἰρηνικὰ, περιοριζόμενα εἰς ἱστορικὰς ἐρεῦνας καὶ συζητήσεις. Τώρα, ὅμως ὅτε μετέρχονται τὰ φαυλότερα καὶ ἀτιμότερα τούτων, τὰ μᾶλλον ποταπά καὶ ἀνδρα, τὴν βδελυγμίαν καὶ ἀπέχθειαν μόνον δύνανται ν' ἀποσπάσωσιν ἐκ μέρους ἡμῶν καὶ μηδὲν ἄλλο. Διότι, Παναγιώτατε, ἡ χυδαία αὕτη ὀργάνωσις, ἡ σατανικὴ μέγαιρα, ἥτις ἐνταῦθα καλεῖται Ρωμουνικὴ προπαγάνδα, οὐδὲν ἄλλο κατάρθωσεν, οὔτε θὰ κατορθώσῃ, ἢ ὅτι ἐδημιούργησε καὶ δημιουργεῖ ἀτίμους χαρακτῆρας, προδότας, συκοφάντας, ραδιούργους, λυμεῶνας ἐν γένει τοῦ Γένους ἡμῶν. ἀναζητοῦσα καὶ ἀνασύρῃσα τούτους ἀπὸ τὰ κατώτατα στρώματα οὐχὶ ἐξ ἡμῶν τῶν Κουτσοβλάχων μόνον, ἀλλ' ἐξ οἰωνδήποτε εἴτε Ἑλληνοφώνων, εἴτε Ἀλβανοφώνων, εἴτε Σλαβοφώνων, ὡς διὰ μυρίων παραδειγμάτων δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποδείξωμεν. Ὁργάνωσις λοιπὸν ἐκφυλίζουσα ἀδυνάτους χαρακτῆρας. Ἰδοὺ ἡ περίφημος δρᾶσις τῶν πέραν τοῦ Δουνάβεως Ρωμούνων. Καὶ πρὸς τοιοῦτους θέλουσι νὰ μᾶς ταυτίσωσι. Καὶ τοιοῦτοι ὀνειρεύονται νὰ μᾶς ἀποκαλῶσιν ἀδελφούς. Οἶον . . . !

Ἀλλὰ τύχη ἀγαθὴ. Εἰς τὰς φλέβας μας ρεεῖ ἀκόμη ἀμόλυντον τὸ προγονικὸν αἷμα. Εἰς τὰ δάση τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Πίνδου, τοῦ Βερμίου καὶ τοῦ Περιστερίου, περιίπτανται αἱ ἱεραὶ τῶν πατέρων μας σκιαὶ περιφρουροῦσαι ἡμᾶς. Ἀπὸ δὲ τὰ βάθη τῆς καρδίας μας μία ἐνδόμυχος φωνὴ βοᾷ: ἡμεῖς οἱ Κουτσοβλάχοι ἤμεθα, ἐσμὲν καὶ θὰ εἴμεθα Ἕλληνες. Τοῦτο τὸ ὀρκιζόμεθα καὶ τὸ διακηρύττομεν, Παναγιώτατε, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Ἐπικαλούμενοι τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ὑποσημειούμεθα.

Ἐν Μεγαρόβω, τῇ 12 Ἰουνίου 1907.

τέκνα πιστὰ καὶ πειθήνια

Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Μεγαρόβου

Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ κλήρου, τῶν ἐφοριῶν τῶν δύο ἱερῶν ναῶν καὶ ἑκατὸν δύο ἐγκρίτων κατοίκων οἰκογενειάρχων δεόντως κεχωρημένοι.

Γ'.

**Διαμαρτύρησις τῶν Κουτσοβλάχων
κατοίκων τῆς Κοινότητος
Τυρνόβου.**

Παναγιώτατε,

Συνεκτικοὶ δεσμοὶ ἔθνους τινὸς συνήθως λαμβάνονται ἡ περιφέρεια τῆς γῆς, ἢν κατοικοῦσι, τὰ ἀποτελοῦντα τὸ ἔθνος ἄτομα, τὰ ἔθιμα καὶ ἡθῆ, αἱ παραδόσεις, ἡ θρησκεία, ἡ ἔκφρασις τῆς βουλῆσεως, ἡ καταγωγὴ καὶ γλῶσσα. Τὰ δύο τελευταῖα, ἡ καταγωγὴ καὶ ἡ γλῶσσα, ἰδιάζουσι μᾶλλον εἰς ομάδας ἀνθρώπων ἐν πρωτογόνῳ καταστάσει εὐρισκομένων καὶ ἀμιγῶν ἀπὸ τῶν περιόκων, οἷας οὐδαμοῦ τοῦ κόσμου, τοῦ ὑπ' ἀνθρώπων ἐχόντων ἱστορικὸν βίον κατοικοῦμένου, δυνατόν νὰ εὕρῃ τις. Ἀγνοοῦμεν ποῦ γῆς ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς ἐθνότητος γίνεται διὰ χημικῆς ἀναλύσεως τοῦ αἵματος καὶ κρανιοσκοπικῶν ἐρευνῶν. Τυφλὸν τὸ ἐρώτημα, ἐὰν τὸ ἔθνος (nation) ἀποτελεῖται ἐξ ἀνθρώπων τῆς αὐτῆς φυλῆς (Zace), καὶ προκατειλημμένων ἀνθρώπων ἰδίον τὸ παραδέχεσθαι ὅτι τοῦτο ἀποτελοῦσι μόνον ὁμόγλωσσοι.

Ἡμεῖς, οἱ τὰς ὑπηρεσίας τῆς ὁροσειρᾶς Περιστερίου οἰκοῦντες, Κουτσοβλάχοι δὲ μετὰ τῶν κατοίκων τῆς Πίνδου ὑπὸ τῶν ἄλλων καλούμενοι, οἱ ἀνέκαθεν συναντιλήπτορες καὶ συμμετέχοντες τῶν ἀτυχιῶν καὶ εὐτυχιῶν τῶν τὴν αὐτὴν χώραν οἰκούντων Ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν μας, οἱ ἔχοντες τ' αὐτὰ μετὰ ταύτων ἡθῆ καὶ ἔθιμα ἐν τῇ κατ' ἰδίαν βίῳ — γνώριμα ἐκ τῶν ἀσφαλεστάτων τῆς ἐθνότητος παντὸς λαοῦ, ὡς δυσκόλως ὑποκείμενον εἰς τὰς ξένας ἐπηρεάς — διδάχθεντες παρὰ τῶν πατέρων μας ὅτι Ἕλληνες εἴμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ παραδώσωμεν τὰς ἱεράς μας παρακαταθήκας, πίστιν καὶ ἐθνικότητα, ἀκηράτους εἰς τὰς ἐπιγιγνομένας γενεάς, εὐόρκως δὲ τηροῦντες ταύτας, μ' ὅλας τὰς κατὰ τῆς συνειδήσεώς μας ἐκστρατείας χρυσοφόρου γένους, διασπείροντος, πλήρει θυλάκῳ, τὰ χρυσὰ κερμάτια καὶ δι' ὑπεραιμίου ἄλματος ζητοῦντος νὰ ἐνσφηνωθῇ μετὰ ἡμῶν, ἡμεῖς οἱ ὑπὸ τὸν θώρακα τοῦ κραταιοῦ κυριάρχου μας καὶ τῆς πεπνυμένης αὐτοῦ πολιτείας δυνάμενοι ἐλευθέρως νὰ ἐκφράζωμεν τὸ τί θέλομεν νὰ εἴμεθα, λέγομεν· πρῶτον, ὅτι ἡμεῖς, καὶ μόνοι ἡμεῖς, ἔχομεν τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ λέγωμεν τί εἴμεθα· δεύτερον ὅτι εἶνε αἰσχρὸς διὰ τὸν πολιτισμὸν νὰ παραβιάζεται ἡ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεώς μας καὶ ἀμφισβητῆται ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ὑπαρξις· τρίτον, ὅτι ἐὰν μὴ συνέβαινε τὸ ἀνωτέρω, προσβολὴν ἀτομικὴν θὰ ἐθεωροῦμεν τὴν διὰ λόγων διαφώτισιν τοῦ κόσμου, ἀφοῦ τὰ πράγματα

βοῶσι διὰ τοῦ μεγαλοφωνοτάτου στόματός των καὶ τέταρτον—πρὸς τὴν ὑμετέραν ἰδίαν Παναγιότητα ἀπεινόμενοι, λέγομεν—ὅτι τὰ ἔθνη δὲν πωλοῦνται ὡς ἀγγέλαι προβάτων καὶ ὅτι ζητήματα θίγοντα τὰς εὐαίσθητοτάτας χορδὰς τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ λύωνται μετὰ περισκέψεως καὶ κατόπιν ἀκροάσεως τῆς γνώμης τῶν ἐπαϊόντων, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἐπαϊόντες ἐσμεν κατὰ πρῶτον μὲν λόγον ἡμεῖς οἱ εὐσεβέστως ὑποσημειούμενοι, κατὰ δεύτερον δὲ ὁ, θεὸς συνάρσει, πρᾶκκαθίσας ἀπὸ ἔτους καὶ κοσμῶν τὴν ἱεράν Σύνοδον ἀντιπρόσωπος τῆς ὑμετέρας ἐπικρχίας μητροπολίτης ἡμῶν ἅγιος Πελαγωνίας κ. Ἰωακείμ Φορόπουλος.

Τί δὲ εἶνε τὸ ὑπὸ τινων ἐξ ἡμῶν λαλούμενον γλωσσικὸν ἰδίωμα, ποία ἡ σχέσις τῆς Κουτσοβλαχικῆς καὶ Ρουμανικῆς γλώσσης, ὅποσος ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοικούντων ἐν τῇ χώρᾳ καὶ τῇ κομποπόλει ἡμῶν μισθέρων ὀργάνων τῆς Ρωμανικῆς προπογάνδας, τίς ὁ δόλος, εἰς τί προδοσίας καὶ διαφθορὰς συνειδήσεως ἐξικνοῦνται αἱ παρίστριαι αὗται συγερὰ ἄρπυιαι αἱ τὴν χώραν μας καὶ διὰ τῶν κραυγῶν των διατράξασαι τὴν ἁρμονίαν τῆς ἑλληνικῆς συναυλίας, ἐν εἰδόσι περιττόν νὰ εἴπωμεν.

Διατελοῦμεν μετὰ μεγίστης ἀφοσιώσεως τέκνα πνευματικὰ πειθήνια τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας
Ἐν Τυρνόβῳ τῇ 10 Ἰουνίου 1907.

Οἱ κάτοικοι κομποπόλεως Τυρνόβου

Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ ἑκατὴν ἐννεήκοντα καὶ ἐννέα ἐγκρίτων κατοίκων οἰκογενειάρχων δεόντως κεκυρωμένοι.

Δ΄.

**Διαμαρτυρήσις τῶν Κουτσοβλάχων
κατοίκων τῆς Κοινότητος
Νιζοπόλεως.**

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ἡμεῖς οἱ κάτοικοι τῆς κοινότητος Νιζοπόλεως, διαμαρτυρούμεθα, ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ρωμούνων γενομένην διαστρέβλωσιν τῆς ἀληθείας καὶ καταδολέουσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν χαρακτήρος, ἀπλῶς καὶ μόνον διότι εἰς πολὺ περιορισμένους περιστάσεις ὁμιλοῦμεν πτωχὴν τινὰ διάλεκτον λατινικῆς καταγωγῆς, ἐνῶ τούνην εἰς μεγίστην ἀλίμνην κάμνομεν χρῆσιν τῆς ἑλληνικῆς, τὴν ὁποίαν ἄριστα λαλοῦμεν καὶ ἀνγνωρίζομεν ὡς ἐθνικὴν μας γλῶσσαν, δι' ὅλης δὲ ἡμῶν τῆς δυνάμεως κηρύττομεν ὅτι δὲν θέ-

λομεν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον νὰ διαμφισβητῇται ὁ ἐθνισμὸς ἡμῶν ὡς Ἑλλήνων γνησίων, διότι εἴμεθα ἐκ γενετῆς καὶ καταγωγῆς Ἕλληνες

Περιφρονοῦμεν μέχρις ἀπεχθείας τοὺς Δάκκας τοῦ Δουνάβεως, ὡς ἔθνος καὶ ἀσύγκριτον πρὸς τὸ τετιμημένον ἑλληνικόν, τὸ ὅποιον ἔχει τόσον ἐνδοξὸν παρελθόν, συγχαινούμεθα δὲ κυριολεκτικῶς καὶ βδελυσσόμεθα τὰ διεσπχυμένα ποταπὰ ὄργανα τῆς Ρωμανικῆς προπαγάνδας, διότι μόνον τὰ χειρότερα τέρατα τῆς κοινῆς, λόγῳ ἠθικῆς καὶ τιμιότητος χαρακτηροῦ, προσκολληθήσαν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ὑπηρετοῦσιν. Καὶ οὐδέποτε δὲν θὰ μᾶς ἄλλοιωσῃ τὸ φρόνημα καὶ τὴν πίστιν καὶ ἐὰν ὅλους τοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς διαθέσωσιν ἐν κτητίονι μας, διότι τὸ αἷμα καὶ ἡ συνείδησις εἶναι ἀποκεκρυπταλῶμένα γνησιῶς ἑλληνικά, ἀλλὰ μᾶς ἐνοχλοῦσιν οἱ ὡς βδελυρὰ μύϊκι, συκοφαντοῦντες καὶ ραδιουργοῦντες τοὺς πάντας. Διό, ἐκλιπαροῦμεν τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα νὰ μεσολαβήσῃ παρὰ τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς καταχθονίου αὐτῆς Ρωμανικῆς προπαγάνδας, ἥτις ἐργάζεται ἐπὶ βλάβῃ τῶν πιστῶν αὐτῆς ὑπηκόων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καυχώμεθα ὅτι καὶ ἡμεῖς ἀνήκομεν.

Ἀσπαζόμενοι πανευλαβῶς τὴν ἀγίαν Αὐτῆς δεξιάν διατελοῦμεν μετὰ βαθυτάτου σεγασμοῦ

τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος τέκνα
πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα

Ἐν Νιζοπόλει τῇ 14 Ἰουνίου 1907.

**Οἱ Κουτσοβλάχοι
κάτοικοι Νιζοπόλεως**

Ἐπονται αἱ ὑπογραφαὶ τοῦ κλήρου, τῆς ἐφορίας τοῦ ναοῦ καὶ τριακοσίων ἐξήκοντα ἐξ ἐγκρίτων κατοίκων οἰκογενειάρχων δεόντως κεκυρωμένοι.

Ταῖς διαμαρτυρίαις ταύταις ἐπισυνάπτεται ἀκριβὲς, κατ' ὄνομα, στατιστικὴ τῶν ἐν Μοναστηρίῳ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς Κοινότησι ρουμανιζόντων μεθ' ἀπασῶν τῶν συναφῶν σχετικῶν πληροφοριῶν. Κατὰ ταύτην λοιπὸν, τὴν ὁποίαν συνοψίζομεν ἐνταῦθα, ἐν τῇ πόλει Μοναστηρίου ὑπάρχουσιν 72 οἰκογένειαι ρουμανιζόντων μετὰ τριῶν ἱερέων καὶ ἐνὸς διακόνου, ἐν Μεγαρόβῳ ἑπτὰ οἰκογένειαι τοιούτων, ἐν Τυρνόβῳ 10 οἰκογένειαι, ἐν Νιζοπόλει 9 καὶ ἐν Περλεπέ 16 οἰκογένειαι. Σχολὰς δὲ ἔχουσιν οἱ ρουμανίζοντες ἐν Μοναστηρίῳ μὲν 1 Γυμνάσιον μετὰ 70 μαθητῶν καὶ 11 διδασκάλων·

ἐν Παρθεναγωγείῳ μετὰ 90 μαθητριῶν καὶ 13 διδασκουσῶν, μίαν δημοτικὴν σχολὴν μετὰ 30 μαθητῶν καὶ 3 διδασκάλων καὶ τρία Νηπιαγωγεῖα ἀριθμοῦντα συλλήβδην 61 παιδιὰ ὑπὸ 7 διδασκάλους καὶ διδασκαλίσσας.

Ἐν Μεγαρόβω, ἡ τῶν ρουμανιζόντων σχολὴ ἀριθμεῖ 8 παιδιὰ ὑπὸ ἑνα διδάσκαλον καὶ μίαν διδασκαλίσσαν.

Ἐν Τυρνόβω, ἡ σχολὴ τῶν αὐτῶν στεγάζει 10 μαθητὰς καὶ μαθητρίδας ὑπὸ 3 διδάσκοντας καὶ διδασκούσας.

Ἐν Νιζοπόλει, τὸ νηπιαγωγεῖον τῶν ρουμανιζόντων ἀριθμεῖ 6 παιδιὰ, ἑνα διδάσκαλον καὶ μίαν διδασκαλίσσαν.

Τέλος, ἐν Περλεπέ, οἱ μαθηταὶ εἰσὶν ἰσάριθμοι πρὸς τοὺς διδάσκοντας δηλ. 2 παιδιὰ, ἄρρεν καὶ θῆλυ, ὑπὸ ἑνα διδάσκαλον καὶ μίαν διδασκαλίσσαν,

Ἐν ἀπάσαις δὲ ταῖς σχολαῖς τῶν ρουμανιζόντων, οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ, τὰ ἐνοίκια τῶν κτιρίων καὶ ἅπανσαι ἀνεξαιρέτως αἱ λοιπαὶ σχολικαὶ δαπάναι καταβάλλονται ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας, παρεχούσης ἅμα τοῖς μαθηταῖς, δωρεάν, τὰ βιβλία καὶ τὰ λοιπὰ σχολικὰ χρειώδη, εἰς μέγαν ἀριθμὸν δὲ τούτων τὰ ἐνδύματα, τὴν τροφήν, πρὸς δὲ καὶ βοηθήματα εἰς τὰς οἰκογενείας των.

Η ΔΙΑΠΡΥΘΜΙΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΝ ΡΩΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον ἀριθμὸν)

ΣΤ΄.

Ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἀποδοχὴν, κατ' ἀρχὴν, τῆς συγκροτήσεως Τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, ἐπελήφθη τῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν. Δι' ἐγκυκλίου δ' αὐτῆς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐπισκόπους τοῦ Κράτους, προσεκάλεσεν αὐτοὺς, ὅπως, συσκεπτόμενοι μετὰ προσώπων ἀξιοπίστων καὶ ἱκανῶν ὅπως παράσχωσιν ἀξίαν λόγον συμβολὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, διαβιβάσωσιν εἰς τὴν Σύνοδον, μέχρι τῆς α'. Δεκεμβρίου 1905, τὰς ἀπαντήσεις αὐτῶν εἰς τὴν ἐγκλείστως ὑποβαλλομένην αὐτοῖς σειρὰν ἐρωτημάτων, αἵτινες ἀπαντήσεις, μεθοδικῶς ταξιθετούμεναι καὶ ἀκολούθως μελετώμεναι, θὰ

ἀπετέλουν τὸ ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων καὶ διασκέψεων τῆς Τοπικῆς Συνόδου.

Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς Συνόδου προῦκάλεσεν ἀπειρίαν σχολείων, οὐκ ὀλίγοι δὲ ὑπῆρξαν ἐκεῖνοι, οἵτινες, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἐκ τοῦ παρελθόντος πείραν, καθ' ἣν ἡ εἰς εἰδικὰς ἐπιτροπὰς παραπομπὴ τῶν ἐκάστοτε ἀνακινουμένων ζητημάτων ἐχρησίμευσεν ἀείποτε ὡς εὐσχημος ἐνταφιασμός τούτων ἐν ταῖς θήκαις τῶν οἰκείων ἀρχείων, δριμύως ἐκάκισαν τοῦτο. «Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται—ἔγραφε τὸ περιοδικὸν τῆς ἐν Μόσχᾳ Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Τσερκόβνι Βέστνικ—ἀπαρτισθήσονται ἀναντιρρήτως παρὰ τῶν βαθμύχων τῶν ἐπαρχιακῶν διοικήσεων, τῶν περιστοιχιζόντων ἀμέσως τοὺς ἐπισκόπους Ἀλλ' ὅποιαν τινα γνῶσιν τοῦ ἐκκλησιαστικο-ἐθνικοῦ βίου ἔχουσι νὰ ἐπιδείξωσι τὰ πρόσωπα ταῦτα; Πῶς θὰ ἀποτελέσωσιν οὗτοι τοὺς ἀρμοδίους κριτὰς, ἀφοῦ τὰ ἐπαρχιακὰ ἰδρύματα, πρὸς ἃ εἴσιν ἐξωκειωμένοι, ἀφίστανται κατὰ παρασάγγας ὅλους ἀπὸ τῆς πραγματικότητος τοῦ βίου; Τὰ ζητήματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν, τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ κλήρου, τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἐνοριῶν, ἐνδιαφέρουσι πρωτίστως τὸν ἐνοριακὸν κλῆρον καὶ τοὺς πιστοὺς. Τούτους ἐνδιαφέρει πρωτίστως κατὰ τίνα τρόπον θὰ ὁργανωθῇ ὁ βίος αὐτῶν. Κατὰ συνέπειαν, τούτοις ἀπόκειται ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ὑποδείξωσι τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δὲ ἐξεύρεσις τοῦ τρόπου τοῦ συνδυασμοῦ τῶν πόθων αὐτῶν πρὸς τὰς κανονικὰς ἀρχάς, ἔσται τὸ κατόρθωμα τῆς βαθυνοίας τῆς Συνόδου».

Ἐν τούτοις, οἱ ἐπίσκοποι, συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ὁδηγίας τῆς Διοικούσης Ἱερᾶς Συνόδου, συνδιασκεπτόμενοι κατήρτιζον τὰς ἀπαντήσεις αὐτῶν, τὰς ὁποίας ἤρξατο δημοσιεῖον τὸ ἐπίσημον ὄργανον ταύτης Τσερκόβνια Βιεδομόστι· ἐν αὐτῷ, ἰδίᾳ, ἐπηνέθη ἡ συμπεριφορὰ τῶν ἐπισκόπων Γρόδνου, Ρίγας, Κούρσκης καὶ ἐτέρων τινῶν, οἵτινες τῶν συνδιασκέψεων αὐτῶν κατέστησαν μετόχους οὐ μόνον τὰς συνελεύσεις τοῦ οἰκείου κλήρου, ἀλλὰ καὶ λαϊκοὺς ἀντιπροσώπους, προεβλήθη δὲ ἡ συμπεριφορὰ αὕτη ὑπὸ τοῦ ἐπισήμου ὁργάνου τῆς Συνόδου ὡς ὑπόδειγμα ἀξιομίμητον.

Ἐν ταῖς συζητήσεσι καὶ ἐν ταῖς προκαταρκτικαῖς μελέταις ταύταις ἡσχολοῦντο ἐν Ρωσσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1905, ὅτε, περὶ τὰ τέλη αὐτοῦ, τὸ παρὰ πάντων ποθοῦμενον ἔργον τῆς συγκροτήσεως τῆς Τοπικῆς Συνόδου ἔκαμεν ἐν μέγα καὶ ἀποφασιστικὸν ἐπὶ τὰ πρόσω βῆμα, ὅπερ ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος ἐξήγγειλεν ἐν τῷ πρώτῳ ἀριθμῷ τοῦ 1906 (7 Ἰανουαρίου) τοῦ ἐπισήμου αὐτῆς περιοδικοῦ, εἰς τὸ χριστιάνυμον πλήρωμα διὰ τῆς ἀκολουθούσης ἐπισήμου αὐτῆς ἀνακοινώσεως.

« Ἡ Α. Α. Μ. εὐηρεστήθη νὰ προσκαλέσῃ εἰς Τσάρκοε-Σέλο τοὺς παρὰ τῇ ἁγιοτάτῃ Συνόδῳ παρουσιάζοντας ἀνωτέρους ἱεράρχας, τοὺς μητροπολίτας Πετροπόλεως κ. Ἀντώνιον, Μόσχας κ. Βλαδίμηρον καὶ Κιέβου κ. Φλαβιανόν, ὅπως ἀνακοινώσῃ αὐτοῖς εὐθέως τὰς αὐτοκρατορικὰς αὐτοῦ βλέψεις ἐπὶ τῇ ἐπικειμένῃ συγκλήσει Συνόδου τῆς ὅλης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. Πληροφορηθεὶς παρὰ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν τὸ σημεῖον, εἰς δὲ διατελοῦσιν αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι, αἱ καὶ κόπον καὶ χρόνον ἀπαιτοῦσαι, πρὸς ἐπιτυχίᾳ τῆς Συνόδου σύγκλησιν, ἠδύκησεν ἡ Α. Α. Μ. ὁ αὐτοκράτωρ νὰ δηλώσῃ ὅτι, ἀφοῦ διεπιστώθῃ νῦν ὅτι διεσαλεύθησαν αἱ θρησκευτικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀρχαί, τὸ ἔργον τῆς διαρρυθμίσεως τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, φρουροῦ καὶ θεματοφύλακος τῆς αἰωνίας χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ εὐσεβείας, παρουσιάζεται ὡς ἔργον οὐδεμίαν ἀναβολὴν ἐπιδεχόμενον. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων ἡ Α. Α. Μ. ἠδύκησε νὰ συστήσῃ ἰδιαιτέραν ὕλως προσοχὴν καὶ ἐνέργειαν εἰς ἐκτέλεσιν παντὸς, ὅπερ ἀπαιτεῖται πρὸς σύγκλησιν τῆς Συνόδου ἐν λίαν προσεχεῖ χρόνῳ. Συνφῶν τῇ ὑψηλῇ θελήσει, ἡ Ἁγιοτάτη Διοικοῦσα Σύνοδος, ἐκτὸς τῶν ἐκ μέρους αὐτῆς δοθεισῶν μέχρι τοῦδε διαταγῶν, προέτεινε, διὰ τὴν προκαταρκτικὴν συζήτησιν, ἐπὶ τῇ βάσει πασῶν τῶν ὑπαρχουσῶν πληροφοριῶν, τὸς τῶν προορισθέντων ἤδη πρὸς συζήτησιν ἐπὶ Συνόδου, ὅςφω καὶ τῶν ἀνακοινωθέντων νεωστὶ ζητημάτων, ἵνα καθιδρυθῇ παρὰ τῇ Ἁγιοτάτῃ Συνόδῳ, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ νέου ἔτους, ἰδιαιτέρα ἐπιτροπεία ἀποτελουμένη ἐξ ἀντιπροσώπων τῆς ἱεραρχίας καὶ ἐτέρων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, γνωστῶν διὰ τὰ ἐπιστημονικὰ αὐτῶν ἔργα καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ θεολογικὰς αὐτῶν γνώσεις ἐπὶ τῆς ἱστορίας, τοῦ κανονικοῦ δικαίου καὶ τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας ».

Μετὰ δέκα δὲ ἡμέρας ὁ αὐτοκράτωρ ἠδύκησε ν' ἀπευθύνῃ, τῇ 27 δεκεμβρίου, πρὸς τὸ προεδρεῦον μέλος τῆς Ἁγιοτάτης Διοικούσης Συνόδου, τὸν σεβασμ. μητροπολίτην Πετροπόλεως κ. Ἀντώνιον, τὸ ἐξῆς ἔγγραφον, ἰδιόχειρον·

« Ὁ Ἰσχυρὸς Πανιερώτατε· Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Ἁγιοτάτης Συνόδου, ἐν ἑαρί τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀνῆγενε· Ἐμοὶ τὴν ἀνάγκην τῆς συγκλήσεως ἐκτάκτου τοπικῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας πρὸς διαρρυθμίσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Τὰ ἐν τῇ Ἀπὸ Ἀνατολῆς δυσάρεστα γεγονότα δὲν μοι ἐπέτρεψαν τότε νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἀγαθὴν τοῦτον σκοπὸν. Ἡδὴ ὅμως θεωρῶ καθ' ὅλοκληρίαν κοτάλληλον ἵνα ἐπενεχθῶσι μεταρρυθμίσεις τινὲς ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῆς Ἐκκλησίας τῆς πατρίδος ἡμῶν, ἐπὶ τῶν ἀσφαλῶν βάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν κανόνων, εἰς κρείττονα τῆς ὀρθοδοξίας ἐδραίων. Ἐφ' ᾧ καὶ προτείνω ὑμῖν, δέσποτα, ἵνα, μετὰ τῶν μητροπολιτῶν Μόσχας Βλαδίμηρου καὶ Κιέβου Φλαβιανοῦ, ὀρίσητε τὸν χρόνον τῆς συγκλήσεως τῆς ὑπὸ πάντων τῶν πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας τέκνων προσδοκωμένης Τοπικῆς Συνόδου. Ἀνατίθημι ἐμαυτὸν ταῖς ἡμετέραις εὐχαῖς. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ».

Συμφώνως λοιπὸν πρὸς τὰς δοθείσας αὐτῇ, διὰ τοῦ ἀνωτέρου ἔγγραφου, αὐτοκρατορικὰς ὁδηγίας, ἡ Διοικοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος προέβη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς « Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς », ὁ δὲ κατάλογος τῶν μελῶν ταύτης, ὑποβληθεὶς δι' ἐκθέσεως τοῦ παρὰ τῇ Συνόδῳ αὐτοκρατορικοῦ ἐπιτρόπου πρίγκιπος Ὁβολένσκη, ἔτυχε, τῇ 16 Ἰανουαρίου 1906, τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐγκρίσεως.

Ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς « Προσυνοδικῆς Ἐπιτροπῆς » ἀνῆλθεν εἰς 42 ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, τῶν ἀρμοδίων ὅπως γνωματεύσωσιν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων. Πρόεδρος ταύτης, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ἐγένετο ὁ μητροπολίτης Πετροπόλεως Ἀντώνιος, παρήδρευον δ' αὐτῷ οἱ μητροπολίται Μόσχας καὶ Κιέβου, οἱ ἀρχιεπίσκοποι Χερσῶνος, Φιλλανδίας, Λιθουανίας καὶ Γιαροσλάβης, οἱ ἐπίσκοποι, Βολύνης, Ψκῶφ καὶ Μογιλέβου, ὁ αὐτοκρατορικὸς ἐπίτροπος μετὰ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ, οἱ πρωθιερεῖς Μάλτσεφ τοῦ Βερολίνου καὶ Σβετλῶφ ἐκ Κιέβου μετὰ καὶ ἱκανῶν ἐτέρων ὁμοτίμων αὐτοῖς, ὁ ἀκαδημαϊκὸς Γολουμπίνσκι, οἱ καθηγηταὶ Γολουμπέφ, Ζαόζερσκι, Γκλουμποκόφσκη, Σοκωλῶφ, Σουβάρωφ, ὁ περὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τρίβων στρατηγὸς Κιρέγιεφ, σὺν ἐτέροις τισὶ προσώποις, γνωστοῖς ἐπὶ τῇ ἀφοσιώσει αὐτῶν πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ ἐπὶ τῇ ἀρμοδιότητι αὐτῶν περὶ τὴν θεολογικὴν ἱστορικὴν φιλολογίαν, καθὼς καὶ ἐπὶ τῇ ἐνημερότητί των ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὰ ἐνοριακὰ πράγματα.

(ἔπεται συνέχεια)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Τῇ τρίτῃ ἐγένοντο ἐν τῷ ἱπατριαρχικῷ ναῷ αἱ κανονικαὶ ψῆφοι τοῦ νέου μητροπολίτου Νευροκοπίου, ἀντὶ τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος Θεοδωρήτου. Ἐκ τριῶν τεθέντων ὑποψηφίων, τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Χαριουπόλεως κ. Φιλοθέου, τοῦ πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Δαμασκηνοῦ Μοσχοπούλου καὶ τοῦ πανοσ. πρωτοσυγκέλλου τῆς μητροπόλεως Μιτυλήνης κ. Κυρίλλου, προεκρίθη ὁ δεύτερος, ἐκ τῶν τροφίμων ὧν τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς, πρὸ

δεκαπενταετίας συμπληρώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ καὶ πολλαχοῦ δοκίμως διδάξας καὶ κηρύξας· χθὲς ἐπὶ Συνόδου παραστὰς νύχαρίστησεν ἐπὶ τῇ προαγωγῇ αὐτοῦ, κατόπι δ' ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τὴν δέουσαν ἐποιήσατο ἐπὶ τῷ μεγάλῳ μνηύματι εὐχαριστίαν.

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν.—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἡ ἀποστολὴ πεντήκοντα τουρκικῶν λιρῶν ὑπὲρ τῆς συμπληρώσεως τῆς οἰκοδομῆς τοῦ εἰς Ἄνω Πορόια τῆς ἐπαρχίας Μελενίκου ἱεροῦ ναοῦ, καταστραφέντος ὑπὸ τῶν πολεμίων τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ διακειμένων.

Αὐτοκρατορικὴ ἑορτή.—Τῇ 5 τοῦ μηνὸς τούτου, κυριακῇ, ἑορταζομένων τῶν γενεθλίων τῆς Α. ΚΒ. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκου Ἰωσήφ, τὰς πατριαρχικὰς προσρήσεις καὶ εὐχὰς ἠρμήνευσαν τῷ ἐνταῦθα πρεσβευτῇ τῆς Αὐστρουγγαρίας κόμῃτι Παλαβιτσίνη ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος κ. Καλλίνικος μετὰ τοῦ ἔλλογ. Α' γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου καὶ Μ. πρωτεκδίκου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου.

Φιλογενὴς πράξις.—Αἱ ἐν Μασσαλία διαμένονσαι ἐρίτιμοι κκ. Ἐριφίλη Κ. Ζαφειροπούλου καὶ Ἀρτεμισία Πουρναρά, ὡς καὶ οἱ ἀξιότιμοι κκ. Δ. καὶ Σ. Ζαφειρόπουλοι ἀπέστειλαν εἰς τὸν παναγιώτατον οἰκουμένικόν πατριάρχην 25000 φράγκων χρυσῶν, μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως ἡ Α. Θ. Π. διαθέσῃ ταῦτα ὡς ἂν ἐγκρίνῃ κοινωφελέστερον.

Μητρόπολις Κολωνίας.—Πρὸ καιροῦ ἤγγειλε τηλεγραφικῶς καὶ κατόπι διὰ γράμματος τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἀφίξιν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κολωνίας κ. Πολύκαρπος, τυχὼν θερμῆς ὑποδοχῆς ἀπὸ μέρους τῶν ἐπαρχιωτῶν.

Μητρόπολις Ἡλιουπόλεως.—Ἀπὸ τοῦ προπαραελθόντος σαβάτου διέτριβεν ἐν Σμύρνῃ, χάριν ἐπαρχιακῶν τινῶν ὑποθέσεων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καὶ Θυατείρων κ. Ταρίσιος.

Κανονικὴ ἄδεια.—Χρησιμοποιοῦσας τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ κανονικὴν ἄδειαν τῆς εἰς τὰ λουτρά Σέδες μεταβάσεως ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ. — Ἀφίκετο τὴν παρελθούσαν παρασκευὴν ἐνταῦθα, τυχὼν τῆς κανονικῆς ἀδείας, ὁ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει πανιερ. μητροπολίτης πρῶν Νευροκοπίου κ. Νεόφυτος. — Τυχὼν τῆς

νενομισμένης ἀδείας συνοδικῶς, ἀπῆλθεν εἰς Ἅγιον Ὅρος τῇ προχθὲς τετάρτῃ, πρὸς προσκύνησιν τῶν ἐν αὐταῖς ἱερῶν κειμηλίων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιπποπόλεως κ. Φώτιος.

Ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ἐπιτροπὴ.—Λαϊκὸν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ὠνομάσθη κατὰ τὴν τῆς παρελθούσης παρασκευῆς συνεδρίαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ὁ ἐκ τῶν ἐντίμων αὐτοῦ μελῶν κ. Παῦλος Ἀλ. Καραθεοδωρῆ, ἀντὶ τοῦ ἀποσυρθέντος κ. Φρ. Μεζίκη.

Ἐπισκέψεις.—Τῇ κυριακῇ, 29 ἰουλίου, ἐκκλησιασθεὶς ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἡ Α. Ὑψ. ὁ ἡγεμὼν τῆς Σάμου Κωνσταντῖνος Στ. Καραθεοδωρῆ, ἐπεσκέψατο κατόπι τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμένικόν πατριάρχην, παρ' ᾧ καὶ ἐγευματίσεν. Εἰς τὸν ἡγεμόνα ἀπεδόθησαν αἱ νενομισμέναι τιμαί. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ καθηγητὴς τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου καὶ γερονσιαστῆς κ. Δραγομῖρ Δημητρέσκος, ἐκ τῶν ἀρχαίων προλυτῶν τῆς θεολογίας τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν—προχθὲς δὲ ὁ Α' διερμηνεὺς τῆς Ἀμερικανικῆς πρεσβείας κ. Γαρζίουλο.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια.—Εἰς τὴν φιλογενῇ κοινότητι Καβάλλας ἡ «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» δημοσίᾳ ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς ἐπὶ τῇ προθυμίᾳ, μεθ' ἧς ἱκανοὶ τῶν ὁμογενῶν προσῆλθον ἄρωγοὶ εἰς τὴν σπουδαίαν ἀποστολὴν τοῦ φύλλου. Εὐχαριστοῦμεν ἐπίσης ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησι Δοξάτου καὶ Δράμας καὶ Πραβίου, αἵτινες καθὼς ἡ τῆς Καβάλλας πάντοτε προθυμοῦνται νὰ ὑποδομηθῶσιν ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς πᾶσαν ὑπόθεσιν εἰς κοινὸν ἀγαθὸν καὶ σκοποῦς ἔθνωφελεῖς ἀφορῶσαν, πατριῶας φιλογενείας τὰς ἀποδείξεις συνεχίζουσιν.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.—Τῇ κυριακῇ, 29 ἰουλίου, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Χίου κ. Κωνσταντίνου εὐλογηθέντα ἐν Νεοχωρίῳ γάμον τοῦ ἀξιοτίμου κ. Α. Μεσσηνέζη μετὰ τῆς δεσποινίδος Πολυμνίας Β. Ἰωαννίδου, θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου ἀνακτορικοῦ ἀρχιτέκτονος Βασιλάκη Ἰωαννίδου, παρέστη ἐρμηνεὺς τῶν ὑπὲρ εὐδαιμονίας τῶν νυμφευμένων πατριαρχικῶν εὐχῶν ὁ πανοσιολ. Μ. ἀρχιδιάκονος.

Θεολογ. σχολή.—Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἁγίου Ὁρους τὴν τρίτην ὁ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης καὶ πορ-

σωρινὸς διευθυντὴς τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογικῆς σχολῆς κ. Γερμανὸς Στρηνόπουλος.—Προκειμένου περὶ τῆς σχολῆς, συνοπτικῶς ἐξετέθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τὰ κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ πρώην καθηγητοῦ κ. Ε. Λαμπρίδου, παραιτησαμένου τὴν διδασκαλίαν καὶ δηλώσαντος ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ συμμορφωθῇ συνοδικῇ ἀποφάσει περὶ συνεργασίας αὐτοῦ μετὰ τοῦ τέως διευθυντοῦ τῆς σχολῆς, τοῦ νῦν μνητροπολίτου Κασσανδρείας κ. Εἰρηναίου.

Μικρασιατικὸς Σύλλογος.—Ἐπεκυρώθη συνοδικῶς ὁ κανονισμὸς τοῦ ἄρτι συσταθέντος ἐνταῦθα Μικρασιατικοῦ Συλλόγου, συνταχθεὶς μὲν ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπείας ἐκ τῶν ἐλλογίμων κκ. Α. Γαβρηλίδου, Π. Ιατροπούλου, ἱατρῶν, καὶ Σ. Ἀποστόλογλου, δικηγόρου, μελετηθεὶς δὲ κατ' ἰδίαν ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μνητροπολίτου Ἰκονίου κ. Ἀθανασίου. Σκοπὸν αὐτοῦ προτίθεται ὁ νεοσύστατος Σύλλογος τὴν ἀναθέμασιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν μικρασιάταις καὶ τὴν διάδοσιν τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσης. Τοιοῦτος σκοπὸς διὰ πολλῶν μέσων δυνάμενος νὰ πραγματοποιηθῇ δεῖται πολλῆς ὑλικῆς ὑποστηρίξεως ὑπὸ πάντων μὲν τῶν ὁμογενῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν μικρασιατῶν.—Χθὲς ἡ Α.Θ.Π. ὠνόμασεν ἐπὶ Συνόδου πρόεδρον τοῦ Συλλόγου τούτου τὸν σεβ. μνητροπολίτην Ἰκονίου.

Ἱερὰ μονὴ Σινᾶ.—Χθὲς ἀφίκετο ἐκ Σμύρνης ἐνταῦθα ὁ νέος ἐπίτροπος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ θεοβαδίστου ὄρους Σινᾶ πανοσ. πρωτοσύγκελλος κ. Νικόδημος, ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ τέως τοιοῦτου καὶ νῦν πανιερ. ἐπισκόπου Λευκίδος καὶ Ἰθάκης κ. Δανιὴλ Σουλίδου.

Μνητρόπολις Ἀδριανουπόλεως.—Ἐν Ἀδριανουπόλει διέμενον κατὰ τὴν προπαραελθούσαν ἐβδομάδα, δι' ὑποθέσεις ἐπαρχιακᾶς, ὁ πανιερ. μνητροπολίτης Λιτίτζης κ. Νικόδημος, ἡμέρας δέ τινος πρὶν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μνητροπολίτης 40-Ἐκκλησιῶν κ. Ἀνθίμος.

Μνητρόπολις Σισανίου.—Ἐγκαίρως ἡγγεῖλε τηλεγραφικῶς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ πανιερ. μνητροπολίτης Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Σεραφεὶμ τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ἄφιξιν καὶ τὴν ὑποδοχὴν, ἧς ἔτυχεν ἐκ μέρους τῶν ὀρθοδόξων.

Πατριαρχικὴ χοροστάσια.—Ἐν τοῖς πανηγυρίζουσι τῇ παρελθούσῃ δευτέρᾳ, 6 αὐγούστου, ἱεροῖς ναοῖς Σωτῆρος Χριστοῦ, Γαλατᾶ, καὶ ἁγίου Γεωργίου

Ποτηρᾶ ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἅρ' ἐσπέρας μὲν ἐν τῷ κατὰ Γαλατᾶν, κατὰ δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς ἐν τῷ τοῦ Ποτηρᾶ, πλήθους ἀπείρου ὀρθοδόξων ἐν ἀμφοτέροις συρρεύσαντος.

Ὄνοματικά ἐορταί.—Τῇ 29 ἰουλίου, μνήμη Καλλινίκου μάρτυρος, ἡ Α.Θ.Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τὰς ἀδελφικὰς αὐτοῦ προσρήσεις τῷ ἐορτάζοντι σεβασμ. μνητροπολίτῃ Δέρκων κ. Καλλινίκῳ, αὐτοπροσώπως δ' ἐπισκεψάμενος τὸν πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλον κ. Καλλινίκον ἠῤῃξατο αὐτῷ τὰ δέοντα, ὡς διεβίβασε διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος τὰς εὐχὰς αὐτοῦ καὶ τῷ ἐπίσης ἐορτάζοντι πανοσ. ἀρχιεπισκόπῳ καὶ ἀρχιεπισκόπῳ τῶν Πατριαρχείων κ. Καλλινίκῳ Δελικάνῃ.—Τῇ προχθὲς συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι πανιερ. μνητροπολίτῃ Μελενίκῳ κ. Αἰμιλιανῷ.—Σήμερον δὲ ἐπίσης τῷ ἐορτάζοντι πανιερ. μνητροπολίτῃ Χαλδίας καὶ Χερροιάων κ. Λαυρεντίῳ.—Τῇ δὲ 6 οὐγούστου διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος ἠῤῃξατο τὰ δέοντα τῷ ἐορτάζοντι κ. Σωτηρίῳ Σπυρίδωνος.

Βιβλία δυνιστώμενα.—Λαμπρὸν ἀνάγνωσμα διὰ πάντας τοὺς ἀνάγνωσιν γινώσκοντας εὐσεβεῖς ὁμογενεῖς ἐτοιμάζει ὁ καρτερικὸς τῶν χριστιανικῶν ἀρχαιοτήτων ἀνιχνευτὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικοῦ χριστιανικοῦ μουσείου κ. Γ. Λαμπάκης. Ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἱ ἐπτὰ ἀστέρες τῆς Ἀποκαλύψεως» ἐκδίδει προσεχῶς ἱστορίαν καὶ τὰ περισωθέντα μνημεῖα τῶν ἐπτὰ πρώτων ἐν Μικρασίᾳ Ἐκκλησιῶν Ἐφέσου, Σμύρνης, Περγᾶμου, Θυατείρωι, Σάρδεων, Φιλαδελφείας, καὶ Λαοδικείας, κοσμῶν τὸ βιβλίον αὐτοῦ δι' εἰκόνων ἑκατὸν τοῦλάχιστον. Τὰ βιβλία τοῦ ὑφηγητοῦ τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας κ. Γ. Λαμπάκη, ἀφηγούμενα μὲν ἔργα πατρῶας εὐσεβείας, ὑπανάπτοντα δὲ τὸν πόθον πρὸς τε σωτηρίαν πρὸς τε γνῶσιν τῶν προϊόντων τῆς ἱερᾶς ἐλληνικῆς τέχνης, πάσης εἰσὶν ὑποστηρίξεως ἄξια. Εὐχόμεθα νὰ γραφῶσι μετὰ προηγουμένην ἀπροκατάληπτον καὶ ἐμβριθῆ μελέτην μνημείων γραπτῶν τε καὶ γλυπτῶν, ἐν χαρτίοις καὶ κεραμίσις καὶ μαρμαρίσις, κίιστορίαι καὶ αἱ ἀπὸ ἀρχαιολογικῆς ἀπόψεως ἐξετάσεις πασῶν τῶν καθ' ἡμᾶς ὀρθοδόξων παροικιῶν, ἡ δ' ἐργασία τοῦ κ. Λαμπάκη νὰ εὕρῃ πλείστους ὅσους μιμητάς.—Τὸ παρὸν βιβλίον, τοὺς «Ἐπτὰ ἀστέρας τῆς Ἀποκαλύψεως», ἐντολὴ ἐκκλησιαστικῇ, συνιστῶμεν πᾶσι τοῖς ἐλλογίμοις κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς, πᾶσι προσιτῆς ὀρίσθεισης τῆς τιμῆς αὐτοῦ (φράγμα 5).

Κατὰ τοῦ ὕλισμοῦ ἔργον φιλοπόνου καὶ λογίου

κεφαλῆνος ἐκδίδει προσεχῶς ἐν Σάμῳ ὁ ἀξιότιμος κ. Γ. Μακελλίδης, ἐκ δεκαπέντε συναπαρτιζόμενον τυπογρ. φύλλων καὶ τιμώμενον φράγκων χρυσῶν τριῶν. Βιβλία θέματος ὁμοίου, ἐν ὀνόματι τῶν θεμελιωδῶν ἀληθειῶν τοῦ χριστιανισμοῦ γράφοντα κατὰ καινῶν διδασκῶν καὶ ξενιζόντων δογματῶν καὶ τοὺς ὁμογενεῖς καὶ ἐν γένει τοὺς χριστιανοὺς εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν ἐρείδοντα, πολλὰ εἰσὶν ὑποτηρίζεως ἄξια.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας

Ἀφίκετο χθὲς εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἐκ Κύπρου, διὰ λόγους ὑγείας, φέρων καὶ τὸ νενομισμένον πατριαρχικὸν γράμμα, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Χαλεπίου κ. Νεκτάριος, ἐπίτροπος τοῦ μακχωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐν Καίρῳ.

Ἀφίκετο ἐπίσης, μετὰ τὴν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Χηλὴν (ἐν Εὐξείνῳ) ἐπίσκεψιν, ὁ πανοσ. ἡγούμενος τῆς ἐν Παλαιῷ Καίρῳ μονῆς κ. Νεόφυτος, ὁ καὶ πρῶν πατριαρχικὸς ἐπίτροπος ἐν Καίρῳ.

Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων

Μητρόπολις Πτολεμαῖδος.—Ἐπιτευχθείσης πλήρους ὁμοφωνίας μετὰ τῶν ἐπὶ τριετίαν ἐν διαστάσει διατελουσῶν δύο μερίδων τῶν ἐν Ἀκρῇ χριστιανῶν συνεπέα τοῦ μητροπολιτικοῦ ζητήματος, ἀνεδείχθη ὁμοφώνῳ γνώμῃ τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου μητροπολίτης Πτολεμαῖδος ὁ ὑπ' αὐτῶν μεθ' ἐτέρων ὑποδειχθεὶς πανοσιολογ. ἀρχιμ. ἀνδρίτης κ. Νίκανδρος, τέως ἐπίτροπος ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν τοῦ ἱεροῦ Κοινοῦ, ὃς καὶ προχειρισθεὶς τῇ 13 μαΐου ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μακαριότητος συλλειτουργούντων καὶ τῶν σεβασμιωτάτων ἀρχιεπισκόπων Κυριακουπόλεως κ. Μελετίου καὶ Διοκαισαρείας κ. Νικοδήμου ἀνεχώρησε τῇ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ ἰδιαιτέρως ἐξ Ἀκρῆς ἐπιτροπῆς.

Μητρόπολις Ναζαρέτ.—Ἀφίκετο ἐνταῦθα τῇ 14 ἰουνίου ἐπ' ἀδείᾳ ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ναζαρέτ κ. Θεοφάνης πρὸς περίθελψιν τῆς πασχούσης αὐτοῦ ὑγείας καὶ διευθέτησιν ἐκκρεμῶν τινῶν ὑποθέσεων τῆς ἀνκτεθεμένης αὐτῷ ἐπαρχίας.

Ἀρχιεπισκοπὴ Σεβαστείας.—Πραγενομένης ἐνταῦθα ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Γλυκερίος ἐνεκεν ὑποθέσεων τοῦ ἐμπεπιστευμένου αὐτῷ μετοχίου ἐξελέγη τῇ 14 ἰουνίου πατριαρχικῇ καὶ συνοδικῇ γνώμῃ

καὶ ἀποράσει ἀρχιεπίσκοπος Σεβαστείας καὶ προχειρίσθη εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀρχιερωσύνης τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ, κυριακῇ τῶν ἁγίων Πάντων, ἐν τῷ πανιέρῳ ναῷ τῆς Ἀναστάσεως, ὑπὸ τῆς Α. Θ. Μακαριότητος συλλειτουργούντων τῶν σεβασμ. Ἰορδάνου κ. Ἐπιφανίου, Ναζαρέτ κ. Θεοφάνους καὶ Διοκαισαρείας κ. Νικοδήμου.

Μονὴ Φακῆς.—Πατριαρχικῇ καὶ συνοδικῇ ἀποφάσει παρεχωρήθη τῷ ἡγουμένῳ τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος ἱερομονάχῳ Γερασίμῳ ὁ ἱστορικὸς τόπος τοῦ ἀρχαίου μοναστηρίου τῆς Φακῆς, ἐνθα κατὰ τινὰ παράδοσιν ἐγένετο ὁ διάλογος τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ τοῦ Νικοδήμου περὶ τῆς ἀνωθεν ἀναγεννήσεως (Ἰωάνν. κεφ. 3), πρὸς ἀνακαίνισιν τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας καὶ τοῦ μοναστηρίου.

(ἐκ τοῦ νεωτέρου τεύχους τῆς «Νέας Σιών»)
(μαΐου καὶ ἰουνίου).

Δραγουμάνος τοῦ ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου διωρίσθη προσωρινῶς ὁ τέως ἡγούμενος ἐν Ἰόππῃ πανοσ. κ. Κύριλλος Καρχεωργάκης.

ΒΟΣΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Κατὰ τὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπίσημα γράμματα, τῇ 20 ἰουλίου ἀπεβίωσεν ἐν τοῖς ἐν Ἀβάζιζ λουτροῖς, ἐξ ἀποπληξίας, ὁ μητροπολίτης Βόσνης Νικόλαος Μάντις, ἄγων ἡλικίαν 67 ἐτῶν. Ἐκλεγείς τῷ 1892 κατὰ μάκρον μητροπολίτης Σβορνικίου ἐποίμανεν ἐπιτυχῶς τὴν τε μητρόπολιν ταύτην καὶ τὴν τῆς Βόσνης. Ἡ κηδεία αὐτοῦ ἐγένετο τῇ 27 ἰουλίου ἐν Σεραγέβῳ, κατόπι λειτουργίας, καθ' ἣν ἱερουργῶν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βαγιαλούκας κ. Εὐγένιος μετὰ 50 ἱερέων καὶ 2 διακόνων ἐμνημόνευσε τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάτος, ἀπαγγείλας καὶ τὸν ἐπικήδειον. Πλείονας εἰδήσεις χορηγεῖ ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἐκ Βόσνης ἐπιστολή.

Ἐπιτροπὴ ἀρχιερωτ. περιουσιῶν Κοινοποιήσις

Τῇ προτεχῇ δευτέρᾳ, 13 μεσοῦντος, ὥρα 9 π. μ. γενήσεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἡ ἐκποίησις τῶν ἱερῶν ἀμφίων καὶ λοιπῶν πραγμάτων τῆς περιουσίας τοῦ αἱμνήστου μητροπολίτου Κορυτσᾶς κυροῦ Φωτίου.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 9 αὐγούστου 1907

Ὁ γραμματεὺς
Ἰάκωβος Βαδιάδης

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ. — Ὑπεμνήσαμεν ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ ἡμῶν τὴν ὑπαρξίν ἱερέων τινῶν ἐν Ἀμερικῇ, χωρὶς προσκλήσεως τῶν ὀρθοδόξων ἐλληνικῶν ἀποικιῶν, ἄνευ γραμμάτων συστατικῶν ἐπισκεπτομένων τὰς ἐκεῖ ἐλληνικὰς κοινότητας καὶ πηλάκις, ἀκουσίως ἴσως ἐκυτῶν, γινομένων ἀφορμῇ σκανδάλων. Τὰς ἐριδας ταύτας καὶ διχοστασίας ἔπρεπε ν' ἀποφεύγωμεν ἐν τόποις ἰδίᾳ ξένοις, ὅπου ἀλλόθρησκοι καὶ ἄλλοεθνεῖς τὰ ἡμέτερα μωμοσκοποῦσιν, ἔδει δὲ οἱ ἱεραικῶς προϊστάμενοι ἐκασταχοῦ καὶ τὰς ἐριδας καὶ μικροφιλολογίας νὰ προλαμβάνωσι καὶ νὰ μεριμνῶσιν ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἐπιβόσκηται κοινότητος ὀρθοδόξους, αἵτινες πάντοτε πρέπει νὰ δεικνύωσιν ἑαυτὰς ὀρθοδόξου καὶ χριστιανικῆς πολιτείας ἀκραιφνοῦς ὑπογραμμόν.

Ὑπ' ὅψιν ἔχουσα ταῦτα ἡ μήτηρ Ἐκκλησία συνεβούλευε πάντοτε μητρικῶς τὰ δέοντα καὶ διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ὑπομνήσκουσα πολὺ συνεχῶς τό τε πρὸς ἑαυτοὺς κηθῆκον τῶν ἔξω καὶ μακρὰν τῆς πατρίδος ὁμογενῶν, τό τε πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ πρὸς τὸ ἔθνος, θλιβόμεθα δὲ μνησθάνοντες ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρχωσιν ἱερεῖς διχοστασίας ἀφορμῇ γινόμενοι καὶ μὴ κατανοοῦντες ἄφ' ἑαυτῶν τὴν ζημίαν, ἧς πρόξενον γίνονται τοῖς ὀρθοδόξοις. Τοιοῦτός τις ἱερεὺς ἐξ Ἀμερικῆς τῇ Ἐκκλησίᾳ κατηγγέλθη πρό τινος ὁ ἐν τῇ εἰρηνευούσῃ κοινότητι Βοστώνης εἰσδύσας ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀμβρόσιος Παρασχάκης, διάκονος μὲν χειροτονηθεὶς ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Πρεσπῶν (νῦν Νεοκισαρείας) κ. Ἀμβροσίου, πρεσβύτερος δὲ ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Κρήνης κ. Θεοκλήτου. Ἡ ἐν Βοστώνῃ διαμονὴ αὐτοῦ διαιρέσεων γινομένη παρὰ τίς καὶ βλάβης ψυχικῆς τῶν ὀρθοδόξων προὐκάλεσε συντονωτέραν τὴν προσοχὴν καὶ ἐπέμβασιν τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, μετὰ τὰ περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς πολιτείας αὐτοῦ γνωσθέντα. Τούτων πάντων ἕνεκεν, ἐνεκρίθη νὰ κλητευθῇ ἐνώπιον τῆς ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως ἀπολογηθῇ περὶ τῶν προσεπτομένων αὐτῷ κατηγοριῶν, τὰς δὲ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τρεῖς κλήσεις νὰ πέμπῃ αὐτῷ ὁ ἐν Βοστώνῃ προϊστάμενος αἰδεσιμ. πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος κ. Νέστωρ Σουσιλίδης, μετὰ σημειώματος τῶν κατὰ τοῦ πανος. κ. Παρασχάκη κατηγοριῶν. Ἡ Ἐκκλησία, ἀρκετὰ ἐπιεικῆς δειχθεῖσα πρὸς τοὺς ἐπιλήσμονας τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, αὐστηρῶς θέλει προσενεχθῇ πρὸς αὐτοὺς, ἐπιμένοντας εἰς τὴν ἐτράπησαν ἤδη σκολιὰν ὁδόν.

ΓΡΑΜΜΑ ΕΚ ΣΕΡΑΓΕΒΟΥ

Εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον ὑπεβλήθη χθὲς τὸ παρά ποδας ἐκ Σεραγέβου γράμμα, ἀναγγέλλον μὲν τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Βόσνης Νικολάου, ζητοῦν δὲ τὴν πατριαρχικὴν ἐγκρίσιν ἐπὶ τινῶν ἀποριῶν, ὧν τὴν λύσιν ἀπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐξαιτοῦνται μετ' εὐλαβείας ἀξιωμακροῦ γράφοντες οἱ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον ἀποτελοῦντες. Ὑπὲρ τοῦ πρὸς Κύριον μεταστάντος ἀρχιερέως ἐνεκρίθη νὰ τελεσθῇ μνημόσυνον ἀρχιερατικὸν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΣΕΡΑΓΕΒΩ

Ἀριθμ. 769

Παναγιώτατε,

Λαμβάνομεν βαθυσεδάστως τὴν τιμὴν νὰ καταστήσωμεν ἄγνωστον τῇ ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ὅτι ὁ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Σεραγέβου καὶ μητροπολίτης Βόσνης κύριος Νικόλαος Μάνδης τῇ 20 ἰουλίου ἐτελεύτησεν ἐν τοῖς λουτροῖς τῆς Ἀδαζίας ἐξ ἀποπληξίας, κατὰ τὸ 67 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ.

Τὸ σκῆνος τοῦ ἀειμνήστου, περιβεβλημένον τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, μετὰ τρισάγιον, ὕπερ ἐτέλετεν ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Σβορνικίου κ. Γρηγόριος, μετνέχθη ἐκ Φιούμης εἰς Σεράγεβον, ὅπου τῇ 27 ἰουλίου, προεξάρχοντος τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Βανιαλούκας κ. Εὐγενίου Λέτιτσα, συνιερουργούντων δὲ 50 πρεσβυτέρων καὶ 2 διακόνων καὶ παρισταμένων πασῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν, καθὼς καὶ πλήθους εὐσεβοῦς λαοῦ, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐκηδεύθη κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διάταξιν καὶ διατύπωσιν καὶ ἐτάφη ἐν τῷ νεκροταφείῳ Σεραγέβου.

Λόγον ἀπήγγειλεν ἐν τῷ ναῷ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βανιαλούκας κ. Εὐγένιος, ἐξ ὀνόματος δὲ τοῦ ἱερατείου ὁ πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Ἰάνκοβιτς, τακτικὸν μέλος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου. Ἐπὶ τοῦ τάφου δὲ ὡμίλησεν ἐκ μέρους τοῦ ἐπαρχιακοῦ διοικητικοῦ καὶ ἐκ παιδευτικοῦ συμβουλίου ὁ ἱερομόναχος Δανιὴλ, προσωρινὸς διευθυντὴς τῆς μονῆς Παπράτσης.

Ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου μητροπολίτου Νικολάου τὸ ἐνταῦθα ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον ὥρισεν

ὅπως τῇ 29 αὐγούστου τελεσθῇ μνημόσυνον καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν, εἰς ὃ θὰ προσκληθῶσι πᾶσαι αἱ ἀρχαί.

Μεγάλως παρεμύθησεν ἡμᾶς ἐν τῇ βαθείᾳ ἡμῶν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ δειννίστου ἡμῶν μητροπολίτου θλίψει ἡ εὐμενὴς συμπάθεια τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος, ἐφ' ᾧ καὶ καθῆκον θεωροῦμεν ἵνα ὑποβάλωμεν Αὐτῇ τὰς ταπεινὰς ἡμῶν εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ὑψηλῇ εὐμενείᾳ Αὐτῆς.

Ἐπειδὴ δὲ συνεπείᾳ τοῦ θλιβεροῦ τούτου γεγονότος τοῦ θανάτου τοῦ μητροπολίτου ἡμῶν ἡ μητρόπολις αὕτη ἔμεινε χηρεύουσα, τὴν διοίκησιν τῆς ἐπαρχίας συμφῶνως πρὸς τὸ ἄρθρον 199 τοῦ Κανονισμοῦ, ὃν νύλῳγησεν ἡ ὑμετέρα Παναγιότης, θέλει διεξάγει ἐν μὲν τοῖς πνευματικοῖς τὸ ἐπαρχιακὸν ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον, ἐν δὲ τοῖς διοικητικοῖς τὸ ἐπαρχιακὸν διοικητικὸν καὶ ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον, ὅπερ στερεῶς θέλει ἔχεισθαι τοῦ ἁρθρου 200 τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἐπαρχιακὸν ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον δὲν δύναται ἄνευ ἀρχιερατικῆς ἐξουσιοδοτήσεως νὰ ἀναλάβῃ καὶ ἐκεῖνας τὰς ὑποθέσεις, αἵτινες ὑπάγονται εἰς τὴν προσωπικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀρχιερέως, τοιαῦται δὲ ὑποθέσεις παρουσιάζονται καθ' ἐκάστην ἀπαιτοῦσαι ἄμεσον λύσιν, τὸ ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ἐξαιτήσῃται εὐλαδῶς τὴν εὐλογίαν καὶ ἄδειαν τῆς ὑμετέρας Παναγιότητος ὅπως δύνῃται νὰ κάμνῃ τὰς εὐκαίρους οἰκονομίας ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ τοῦ γάμου κωλύματα, ἥτοι ὅσον ἀφορᾷ α') τὴν ἐπ' ἐκκλησίας διακήρυξιν· β') τὸν 7 καὶ 8 βαθμὸν τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας· γ') τὸν 6 τῆς ἐξ ἀγχιστείας· δ') τὸν 4 τῆς τριγενείας· ε') τὸ ὄριον τῆς ἡλικίας καὶ ς') τὸν χρόνον τοῦ πένθους τῆς χηρείας.

Λόγος τῆς ταπεινῆς ἡμῶν ταύτης παρακλήσεώς ἐστίν ὅτι ἐν τοῖς τοιούτοις ἀπαιτεῖται συνήθως ταχεῖα λύσις, ἡ ἀποστολὴ δὲ μιᾶς ἐκάστης σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα θὰ ἀπῆται, ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως, πολὺν χρόνον.

Ἐν τέλει λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσωμεν τὴν ὑμετέραν Παναγιότητα ὅτι ἐνετάλησαν ἅπαντες οἱ ἱερεῖς τῆς ἐπαρχίας ὅπως μέχρι πληρώσεως τῆς ἐν χηρείᾳ διατελούσης ἀρχιερατικῆς ἑδρας καθ' ὅλας τὰς ἱεροτελεστίας μνημονεύηται τὸ ὄνομα τῆς Ὑμ. Παναγιότητος.

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπαρχιακοῦ δικαστηρίου, συνεδριάσαντος

Ἐν Σεραγέβῳ τῇ 21 ἰουλίου 1907.

ἀντὶ τοῦ προέδρου
ὁ ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν
πρωτοπρεσβύτερος
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΙΑΝΚΟΒΙΤΣ.

ΤΟ ΠΡΩΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΠΑ*

Ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τοῦ παπικοῦ πρωτείου ἐν τῷ ζητήματι τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ ἡ γενικὴ κατ' αὐτοῦ διαμαρτυρία.

Ὁ Παπισμὸς ἐλεγχόμενος ὡς νεωτερισμὸς ἄγνωστος καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν!

Ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα καὶ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν καὶ ὡς πρὸς τὴν προηγουμένην αὐτῆς νηστείαν διαφόρως κατ' ἀρχὰς ἐωρτάζετο ὑπὸ τῶν χριστιανῶν. Εἰς πλείστας Ἐκκλησίας ἡ ἐορτὴ τῆς σταυρώσεως τοῦ Σωτῆρος, ἥτις ἐλέγετο καὶ **Πάσχα σταυρώσιμον**, ἐωρτάζετο πάντοτε ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ· ἐπομένως μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ἡ ἀνάστασις, **Πάσχα ἀναστάσιμον**, πάντοτε ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ. Εἰς ἄλλας ὅμως Ἐκκλησίας ἡ σταύρωσις ἐτελεῖτο πάντοτε κατὰ τὴν 14ην τοῦ ἰουδαϊκοῦ μηνὸς Νισάν (τοῦ Μαρτίου) ἐν οἱδῇποτε αὕτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος ἤθελε τύχη, μετὰ δύο δὲ ἡμέρας ἡ ἀνάστασις· οὕτω δὲ συνέβαιεν ἵνα ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα ἐωρτάζηται καὶ εἰς ἄλλας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, οἷον Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς. Καὶ εἰς ἐκεῖνας μὲν τὰς Ἐκκλησίας ἡ νηστεία ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα ἐλύετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως, εἰς ταύτας δὲ εὐθύς μετὰ τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ Σωτὴρ ἐξέπνευσεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Παλαιστίνης, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἑλ-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 456—459.

1. Τὴν παροῦσαν μελέτην συγχαθεῖσαν διὰ τὸ ἡμερολόγιον τῶν φιλανθρωπικῶν ἡμῶν Καθιδρυμάτων, οἷ ἡ περαιτέρω ἐξακολούθησις ἀνεστάλη, δημοσιεύομεν ἐνταῦθα ὡς σχετικὴν πρὸς τὸ πραγματευθὲν θέμα.

λάδος, τοῦ Πόντου καὶ τῆς Δύσεως ἐώρταζον τὸ Πάσχα κατὰ τὴν πρώτην παράδοσιν· αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Κιλικίας, τῆς Συρίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας κατὰ τὴν ἐτέραν. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι τῶν πρώτων ἡ σταύρωσις καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἔδει νὰ ἐορτάζωνται εἰς ἐκείνας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καθ' ἃς καὶ ἐγένοντο, ἥτοι κατὰ Παρασκευὴν καὶ Κυριακὴν· ὥστε ὅταν ἡ 14^η τοῦ Νισάν δὲν ἐπιπτεν ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῇ ἡ ἐορτὴ τοῦ Πάσχα μετετίθετο εἰς τὴν ἀμέσως ἀκόλουθον ἑβδομάδα. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι τῶν ἄλλων ἔδει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ ἡμέρα τοῦ μηνὸς καὶ οὐχὶ ἡ τῆς ἑβδομάδος· νὰ λύνται δὲ ἡ νηστεία μετὰ τὴν ἐνάτην ὥραν τῆς 14 τοῦ Νισάν καὶ ἡ χαρὰ νὰ διαδέχεται τὸ πένθος ὡς τετελεσμένης πλέον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ θανάτῳ τοῦ Σωτῆρος. Ἀμφότεραι αἱ παραδόσεις αὗται κατήρχοντο ἀπὸ τῶν ἀποστολικῶν χρόνων καὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἀποστολικά· καὶ ἐκείνη μὲν ἐν τῇ Δύσει ἀνεφέρετο εἰς τοὺς ἀποστόλους Πέτρον καὶ Παῦλον· αὕτη δὲ, ἡ τῶν Μικρασιατῶν, εἰς τοὺς ἀποστόλους Φίλιππον καὶ Ἰωάννην τὸν εὐαγγελιστὴν.

Ἐν τούτοις κυρίως περιορίζετο κατ' ἀρχὰς ἡ περὶ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν διαφορὰ, ἥτις καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καθίστατο ἀντικείμενον συζητήσεως οὐ μόνον ἰδιωτικῆς μετὰ τῶν ἐπισκόπων τῶν διαφόρων τοπικῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ συνοδικῆς. Σύνοδος δὲ ἀναφέρεται συνελθοῦσα περὶ τούτου τῷ 170 ἐν Λαοδικείᾳ. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἡ περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν συζήτησις κατέστη ζωηροτέρα, ἐπιθυμία δὲ πανταχόθεν ἐξεδηλώθη πρὸς ἄρσιν τῆς διαφορᾶς, ἐφ' ᾧ καὶ πολλαὶ συνεκροτήθησαν Σύνοδοι ἐν τε τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἐν τῇ Δύσει, ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἐν Ἱεροσολύμοις, ἐν Πόντῳ, ἐν Κορίνθῳ, ἐν Ρώμῃ, ἐν Γαλλίαις καὶ ἄλλαχού, καὶ γράμματα ἐπὶ τούτῳ μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν ἀντηλλάγησαν. Ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ, ὡς λίαν ὀρθῶς παρατηρεῖ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ ὁ κύριος Ἀναστάσιος Διομήδους Κυριακοῦ, «ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης ἀντὶ, ὡς ἔπραττον καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσκοποι, νὰ ζητήσῃ ἀδελφικῶς νὰ λυθῇ ἡ διαφορὰ, ἠθέλησε νὰ βιάσῃ τοὺς ἐπι-

σκόπους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὅπως παραιτηθῶσι τῆς συνηθείας αὐτῶν, ἀπειλῶν ἀλαζονικῶς ὅτι θέλει διακόψει πᾶσαν μετ' αὐτῶν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνίαν»¹. Καὶ ἐνταῦθα ἔχομεν τὴν πρώτην ἐκδήλωσιν τοῦ παπικοῦ πρωτείου λαβοῦσαν χώραν περὶ τὸ 196 σωτήριον ἔτος ἐν τῷ ζητήματι περὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα ἐπισκοπεύοντος ἐν Ρώμῃ τοῦ Βίκτορος.

Ὁ νεωτερισμὸς οὗτος τῆς Ρώμης ἐπέσπασε, καὶ δικαίως, τὴν γενικὴν προσοχὴν. Αἱ ὀλίγαι γραμμαὶ, ἃς ἀφίερωσεν εἰς τὸ γεγονός ἡ ἱστορία², μαρτυροῦσιν οὐ μόνον τὴν κατάπληξιν, ἣν προὔξενεσε τοῦτο ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς πρωτοφανὲς καὶ πρωτάκουστον, ἀλλὰ συνάμα καὶ τὴν κατάκρισιν καὶ ἀποδοκιμασίαν, ἣν εὔρε παρὰ πᾶσι. Τὴν ἀπροσδόκητον καὶ ἑκτροπὸν δεσποτικὴν στάσιν, ἣν ἔλαβεν αἰφνης ὁ τότε ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης Βίκτωρ ἀπέκρουσιν οὐ μόνον αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἔχουσιν ἐπὶ κεφαλῇς τὸν πρωθιεράρχην τῆς Ἐφέσου Πολυκράτην, ἀλλὰ καὶ πλείστον ἄλλων ἀνὰ τὴν οἰκουμένην ἀγίων Ἐκκλησιῶν οἱ προεστῶτες ἐπίσκοποι, πρωτοστατοῦντος τοῦ ἀγίου Εἰρηναίου. Ἀξιοσημεῖωτοι ἐνταῦθα εἶναι αἱ λέξεις τοῦ Πολυκράτους, ἐν οἷς γράφων πρὸς τὸν Βίκτορα καὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτοῦ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχων ἔλεγεν· «οὐ πτύρομαι ἐπὶ τοῖς καταπλησσομένοις· οἱ γὰρ ἐμοῦ μείζονες εἰρήκασιν· Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις», ὃ ἐστὶν ἡ τῷ Πάπα. Οὐδὲν ἥττον ἀξίαι σημειώσεως καὶ πολλῆς προσοχῆς ὡς λίαν βαρυσήμαντοι καὶ χαρακτηριστικαὶ τῶν πραγμάτων εἰσὶ καὶ αἱ λέξεις, δι' ὧν ὁ ἱστορικὸς παρέστησε τὴν θέσιν τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν ἀπέναντι τοῦ Βίκτορος, ὅτε οὗτος προέβη εἰς τὴν ἀποκήρυξιν καὶ τὸν ἀφορισμὸν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπειδὴ αὗται ἀκολουθοῦσαι ἐτέρα, ὡς ἐλέχθη, ἀρχαία συνηθεῖα δὲν συγκατετέθησαν νὰ ἐορτάζωσι τὸ Πάσχα ὡς ἐορτάζετο τοῦτο ἀλλαχοῦ καὶ ἐν Ρώμῃ. Ὁ ἀφορισμὸς τοῦ Πάπα ἀπεδοκιμάσθη, σφοδραὶ δὲ ἀντιπαραστάσεις ἐγένοντο αὐτῷ διὰ τὸ ὅλως αὐθαίρετον καὶ ἀδικαιολόγητον διάδημά του. «Ἀντιπαρακελεύονται δὴτα αὐτῷ, γράφει ὁ

1. Τόμ. α' σελ. 116. ἐν Ἀθῆν. 1881.

2. Εὐσεβ. ἐκκλ. ἱστορ. βιβλ. Ε' κεφ. 22—25.

ιστορικὸς Εὐσέβιος, τὰ τῆς εἰρήνης . . . φρο-
νεῖν, φέρονται δὲ καὶ αἱ τούτων φωναὶ **πλη-**
κτικώτερον καθαπτομένων τοῦ Βίκτορος».

Ἐκ τῶν δύο τούτων σπουδαιωτάτων ιστορι-
κῶν γεγονότων τὰ ὁποῖα παραθέτομεν λαμβάνον-
τες ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
σημείων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὁρίζοντος, συνά-
γεται ἀδιστακτῶς ὅτι ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης
οὔτε διὰ τὸν Πολυκράτην καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν
πολυαριθμοὺς ἐπισκόπους τοὺς συγκροτήσαντας
τὴν περὶ αὐτὸν μεγάλην Σύνοδον ἦτο ὁ ἄ-
κρος ἀρχιερεὺς εἰς ὃν ὀφείλεται ἀπόλυτος
ὑποταγὴ παρὰ πάντων, ὡς ἀξιοῦσιν οἱ ὑπέρ-
μαχοι τοῦ Παπισμοῦ, ἀλλ' οὔτε διὰ τοὺς ἄλ-
λους, οἵτινες καίπερ διαφωνοῦντες ἐν τῷ ζη-
τήματι πρὸς τοὺς Μικρασιάτας, ἐτέρας εἰς τὰς
διαταγὰς τοῦ Ρώμης ἀντέταξαν διαταγὰς, **ἀντι-**
παρακελευόμενοι καὶ πληκτικώτερον καθα-
πτόμενοι τοῦ Βίκτορος διὰ τὸ τόλμημά του.
Καὶ δὲν ἦτο δυνατόν ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ρώ-
μης νὰ θεωρῇται ὡς ἀπόλυτος ἀρχὴ τῆς Ἐκ-
κλησίας, ἀφοῦ ἰδέα παπικοῦ πρωτείου δὲν ὑπῆρ-
χεν ἐν τῇ χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ· ἀφοῦ πρῶ-
την ἡδὴ φορὰν παρήρχετο τοιοῦτόν τι εἰς
μέσον ὑπὸ τὴν ἀλαζόνα καὶ δεσποτικὴν τοῦ
Βίκτορος μορφήν. Τὸ πρᾶγμα ἦτο ἄγνωστον,
καὶ οὐ μόνον ἄγνωστον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐκκλη-
σιαστικοῦ καθεστώτος ἀνατρεπτικόν. Ὅθεν καὶ
ὁμοθυμῶς παρὰ τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας
καὶ ἀπεκρούσθη καὶ ἀπεδοκιμάσθη τὸ δεσποτι-
κὸν παράστημα τοῦ Βίκτορος. Ἀλλῶς οὐ μόνον
τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῶν πλη-
κτικώτερον τοῦ Βίκτορος καθαπτομένων ἱεραρ-
χῶν ἡ στάσις θὰ ἔμενεν ὀλοτελῶς ἀνεξήγητος
καὶ μυστηριώδης, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἐπὶ τούτοις
πανταχόθεν ἐπακολουθήσασα βαθεῖα σιωπὴ. Διό-
τι οὐδεμία τῶ ὄντι φωνὴ ὑπὲρ τῆς ρωμαϊκῆς
Ἐκκλησίας ὑψώθη τότε. Ὁ ρωμαῖος ἱεράρχης
ἐπετιμήθη καὶ ἐταπεινώθη σφόδρα, ἡ δεσποτι-
κὴ καὶ κυριαρχικὴ στάσις μεθ' ἧς παρέστη ἐ-
νώπιον τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἀπε-
κρούσθη καὶ ἐξουθενήθη, καὶ οὐδεὶς διὰ τοῦτο
διεμαρτυρήθη¹. Ἡ ἱστορία, ἥτις ἀκριβῶς τὰ περὶ

τούτου ἱστορήσεν, οὐδὲν τοιοῦτον ἐσημείωσεν
ὅπερ οὐ μικρὰν βεβαίως ἐνδειξὴν ἀποτελεῖ ὅτι
τοιοῦτο πρωτεῖον, οἷον ὁ Βίκτωρ αἰφνης περιε-
βλήθη, οὐδέποτε ἔως τότε ἐφάνη ἐπὶ τῆς ἐκκλη-
σιαστικῆς σκηνῆς, καὶ ἀναφανέν οὐδένα λόγον
ὑπάρξεως εἶχε.

Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦσι καὶ τὰ πρὸς τὸν Βίκτορα
γράμματα τοῦ περικλεοῦς ἑλλήνου ἱεράρχου
τῆς ἐν Λουγδούνῳ ἀρχαιοτάτης Ἐκκλησίας, τοῦ
ἀγίου Εἰρηναίου, ἐν οἷς πλαγίως μὲν καὶ εὐ-
γενῶς, ἀλλὰ καὶ μετὰ πολλῆς παρρησίας κατε-
λέγει τὴν πρωτοφανῆ καὶ πάντη ἀδικαιολό-
γητον τοῦ Πάπα τούτου συμπεριφορὰν. «Οὐ-
δὲ γὰρ μόνον περὶ τῆς ἡμέρας (καθ' ἣν ἔδει
νὰ ἐορτάζηται ἡ λαμπροφύρος τοῦ Κυρίου
ἀνάστασις) ἐστὶν ἡ ἀμφισβήτησις, γράφει ὁ ἑ-
ξοχος ἱεράρχης, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ εἶδους αὐ-
τοῦ τῆς νηστείας. Οἱ μὲν γὰρ οἶονται μίαν ἡ-
μέραν δεῖν αἰτούς νηστεύειν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ
πλείους· οἱ δὲ τεσσαράκοντα ὥρας ἡμερινὰς
τε καὶ νυκτερινὰς συμμετροῦσι τὴν ἡμέραν αὐ-
τῶν. Καὶ τοιαύτη ποικιλία . . . οὐ νῦν
ἐφ' ἡμῶν γέγονεν, ἀλλὰ πολὺ πρότερον ἐπὶ
τῶν πρὸ ἡμῶν . . . καὶ οὐδὲν ἔλατ-
τον πάντες οὗτοι εἰρήνευσάν τε καὶ εἰρηνεύο-
μεν πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἡ διαφωνία τῆς νη-
στείας τὴν ὁμόνοιαν τῆς πίστεως συνίστησι .

. . . Καὶ οἱ πρὸ τοῦ Σωτῆρος πρε-
σβύτεροι (πρεσβύτεροι καλοῦνται οἱ ἐπίσκοποι
τῆς Ρώμης) οἱ προστάντες τῆς Ἐκκλησίας
ἧς οὐ νῦν ἀφῆγγῃ, Ἀνίκητον λέγομεν, καὶ
Πῖον καὶ Ὑγῖνον καὶ Τελεσφόρον καὶ Εὐ-
στον . . . εἰρηνέουν τοῖς ἀπὸ τῶν
παροικιῶν ἐν αἷς ἐτηρεῖτο (ἡ διάφορος περὶ
τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα συνήθεια) ἐρχομένοις
πρὸς αὐτούς. . . Καὶ τοῦ μακαρίου
Πολυκάρπου ἐπιδημήσαντος τῇ Ρώμῃ ἐπὶ Ἀ-
νικήτου (περὶ τὸ 160 σωτήριον ἔτος) . . .

. . . εὐθὺς εἰρηνέυσαν περὶ τούτου τοῦ κε-
φαλαίου (τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα) μὴ φιλερι-
στήσαντες εἰς ἑαυτούς. Οὔτε γὰρ ὁ Ἀνίκητος τὸν
Πολύκαρπον **πεῖσαι ἠδύνατο** μὴ τηρεῖν (τὴν
συνήθειαν καθ' ἣν ἐτελεῖτο τὸ Πάσχα ἐν
τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Σμύρνης) . . . οὔ-
τε μὲν ὁ Πολύκαρπος τὸν Ἀνίκητον **ἐπεισε**
τηρεῖν (τὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Σμύρνης κρα-
τοῦσαν συνήθειαν) **λέγοντα τὴν συνήθειαν**
τῶν πρὸ αὐτοῦ πρεσβυτέρων ὀφείλειν κα-

1. «Οὐδεὶς τῶν τότε χριστιανῶν εἶπεν ἐφαντάσθη ἢ
εἶπε· ὁ Πάπας λέγει τοῦτο· ὁ Πάπας ἀλάνθαστος, ἢ τέ-
λος πάντων, ὁ Πάπας, ὁ ἐπίτροπος καὶ ἀληθὴς τοποτηρητὴς
τοῦ Χριστοῦ οὕτω θέλει οὕτω διατάσσει». Παπιστ. Ἐλεγχ.
τόμ. 6'. σελ. 20.

τέχειν. Καὶ τούτων οὕτως ἔχόντων, ἐκοινώ-
νησαν ἑαυτοῖς καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ παρεχώ-
ρησεν ὁ Ἀνίκητος τὴν εὐχαριστίαν τῷ Πο-
λυκάρπῳ . . . καὶ μετ' εἰρήνης ἀπ'
ἀλλήλων ἀπηνάλαγνσαν» (Εὐσεβ. ἐκκλ. ιστορ.
ἐνθ' ἀνωτέρω).

Ἐν τοῖς λόγοις τούτοις τοῦ ἁγίου Εἰρηναίου
ἡ δεσποτικὴ στάσις τοῦ Βίκτορος παρίσταται
ἀπεριφράστως ὡς ξένη ὅλως καὶ τέως ἀνή-
κουστος ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, οὐ μὴν ἀλλὰ
καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἁγιωτάτῃ τότε Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρώ-
μης ἐπομένως καὶ ὡς πάντῃ ἀσύστατος καὶ ἄτοπος
καὶ ἀξιοκατάκριτος. Ἡ διαφορὰ, ἡ ἀφορῶσα τὴν
ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, δὲν εἶναι, λέγει ὁ Εἰρηναῖος
γράφων πρὸς τὸν Βίκτορα, πρόσφατος, εἶναι
ἀρχαιοτάτη· ἐκτὸς δὲ ταύτης ὑπῆρχον ἑκπαλαὶ
καὶ σήμερον ἔτι ὑπάρχουσι καὶ αἱ περὶ τὴν
νηστείαν τοῦ Πάσχα διαφοραὶ, καὶ ὅμως αἱ
Ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ εἰρήνευον πρὸς ἀλλήλας
καὶ οὔτε ἀφορισμοὶ διὰ τὰς διαφορὰς ταύτας
ἐξεδόθησαν, οὔτε ἡ ἐκκλησιαστικὴ κοινωνία
πρὸς τὰς διαφωνούσας Ἐκκλησίας διεκόπη. Ὁ
ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος πρὸ τεσσαρακονταετίας
περίπου τὸν ἱερὸν Πολύκαρπον εἰς Ρώμην παρα-
γενόμενον, φιλοφρόνως ὑπεδέξατο ὡς ἀδελφὸν
ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸν καὶ Ἰωάννου τοῦ Εὐαγ-
γελιστοῦ καὶ ἐπιστηθίου μαθητοῦ τοῦ Κυρίου
ἀκουστήν, συνδιαλεχθέντα δὲ μετ' αὐτοῦ περὶ
ἄλλων τε καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς, ἥτις ὑφί-
στατο μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ὡς πρὸς τὴν
ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, ἐπεχείρησε νὰ **πεισῇ διὰ
λόγον** περὶ τῆς ἀρχαιότητος τῆς παραδόσεως
τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ τοῦτο ἔπραξε
καὶ ὁ Πολύκαρπος πρὸς τὸν Ἀνίκητον ἐπιχει-
ρήσας **νὰ πεισῇ τοῦτον** καὶ αὐτὸς περὶ τῆς
οἰκείας παραδόσεως ὡς ἐπίσης ἀποστολικῆς. Ὁ
ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος οὔτε τὴν διαδοχὴν τοῦ
ἀποστόλου Πέτρου ἐπεκαλέσθη οὔτε ὡς ἀπό-
λυτος ἀρχὼν καὶ ἡγεμὼν τῶν ἀπανταχοῦ τῆς
οἰκουμένης ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν πρὸ
τοῦ Πολυκάρπου παρέστη, οὔτε κριτὴς ἀλάνθα-
στος τῆς Ἐκκλησίας ἠξίωσεν ὅτι εἶναι, οὔτε
ἀφορισμοὺς ἐξεσφενδόνισε κατὰ ἀρχαιοτάτων
καὶ πολυανθρώπων Ἐκκλησιῶν, οὐδὲν ἥττον
ἀποστολικῶν καὶ σεβασμίων. Δὲν ἀπήτησε κυ-
ριαρχικῶς παρὰ τοῦ μακαρίου Πολυκάρπου
ὅπως ὑποκύψῃ καὶ συμμορφωθῇ τῇ συνθηαί

τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ἐγίνωσκε τὴν θέσιν
του· ἐγίνωσκεν ὅτι τοῦτο διέφευγε τὴν δικαιοδο-
σίαν του· διὰ τοῦτο καὶ εἰς λόγους μόνον ἦλθε
πρὸς αὐτόν. Συνωμίλησαν καὶ συνεζήτησαν
μετ' ἀλλήλων ἀμφότεροι οἱ σεβάσμιοι ἱεράρχαι
ὡς ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ ἀγαπητοὶ, ὡς δύο **συμ-
προσδύτεροι**, ὡς δύο ἀνώτεροι λειτουργοὶ τῆς
Ἐκκλησίας, τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν, τὴν αὐτὴν
πνευματικὴν δικαιοδοσίαν περιβεβλημένοι ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ **ἧς ἕκαστος ἀφηγεῖτο**. Καὶ ὅσον ὁ
Πολύκαρπος ἐτίμησε καὶ ἐσεβάσθη τὴν παράδο-
σιν τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἄλλο τόσον ἐτί-
μησε καὶ ἐσεβάσθη τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλη-
σίας Σμύρνης καὶ ὁ ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος. Καὶ
ὁ Πολύκαρπος ἐνέμεινεν εἰς τὴν παράδοσιν του
ὡς ἀπὸ τῶν προκατόχων αὐτοῦ κατερχομένην,
καὶ ὁ ἅγιος Πάπας Ἀνίκητος δὲν ἀπέστη τῆς
ἑαυτοῦ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τού-
τοις πρὸς ἐνδειξιν τῆς πλήρους ἐν αὐτοῖς ἀγί-
της καὶ ἐνότητος καὶ τὴν θεῖαν τῷ Πολυκάρπῳ
ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ νὰ ἐπιτελέσῃ εὐχαρι-
στίαν ἐπέτρεψεν ὁ μακάριος Ἀνίκητος. Τοιαύτη
ἡ στάσις καὶ τὸ φρόνημα καὶ ἡ πράξις, ἅγια καὶ
ἀποστολικὰ, καὶ τοῦ ἁγιωτάτου Πάπα Ἀνική-
του καὶ τῶν ἱερωτάτων αὐτοῦ προκατόχων Πίου,
Υἱίνου, Τελεσεφόρου καὶ Εὐστότου, καὶ τῶν δια-
δόχων Σωτῆρος καὶ Ἐλευθερίου, οὓς σεβόμενος
καὶ τοῖς ἔχουσιν αὐτῶν στοιχῶν ὁ Βίκτωρ οὐ με-
ταμεληθήσεται, ἀλλ' ἔσται μετὰ πάντων εἰρη-
νεύων καὶ παρὰ πάντων φιλούμενος καὶ τιμώ-
μενος.

Ἴδου τῶν ἀνωτέρω αὐτολεξεὶ παρατεθέντων
λόγων τοῦ Εἰρηναίου ἡ ἐννοία καὶ τὸ περιεχό-
μενον. Εὐπρεπέστερον, ἀλλὰ καὶ ἐντονώτερον
καὶ πανηγυρικώτερον δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐλεγ-
χθῇ ἡ ἀπαισία στάσις τοῦ πρωθιεράρχου τῆς
Ρώμης. Τοῦ Βίκτορος δὲν καθάπτεται μὲν ὁ Εἰ-
ρηναῖος ὡς οἱ ἄλλοι **πληκτικώτερον** γράφει
ὅμως οὕτω, ὥστε διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ Παπισμοῦ
οἱ λόγοι αὐτοῦ εἶναι μνημεῖον ἀθάνατον διαπρυ-
σίως τούτου καταμαρτυροῦν. Ἐν τοῖς λόγοις
τοῦ Εἰρηναίου τὸ παπικὸν πρωτεῖον ἀριδύλως
παρίσταται ὡς νεωτερισμὸς ἄγνωστος καὶ εἰς
αὐτὴν τὴν ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

48

Τ. III. 726898